

Sovietų armijos apgaulingi žaidimai

Ketvirtadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Vasario 26 d. (Elta) – Nedidelio buvusios SSRS dalinio perdislokavimą jokiū būdu negalima vadinti kariuomenės išvedimu iš Lietuvos pradžia. Tokia Lietuvos vadovybės nuomonė sausio 26 d. įvykusiame pranešime išreiškė Aukščiausiosios Tarybos atstovas spaudai Audrius Ažubalis. Priešlėktuvinės apsaugos divizionas iš Mickūnų tik perdislokuojamas į Vilnių, kad vėliau išvedus tik daugiau kaip 100 karių ir karininkų būtų galima sakyti, kad prasidėjo Rusijos kariuomenės išvedimas iš Lietuvos Respublikos sostinės. Visa tai yra apgaulingi žaidimai prieš pasaulį ir visuo- menę, pasakė jis.

Buvo dar kartą priminta, kad susitikime su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis buvo pasiekęs susitarimą pradėti kariuomenės išvedimą iš Vilniaus vasario mėnesį.

Idomiausia, pažymėjo atstovas spaudai, kad minėtas dalinys visą laiką – ir praėjusių metų sausio mėnesį, ir rugpjūčio pučo dienomis – buvo lojalus Lietuvos valdžiai. Po to, dalis jo kariškių vienokia ar kitokia forma buvo pareiškę norą įsijungti į kurią nors Lietuvos kariuomenę. Taigi bus išvedamas nedidelis lojalus kariškių dalinys, o paliekamas grėsmingas, dislokuotas Šiaurės miestelyje, kuris aktyviai dalyvavo visose tragiškose Lietuvai akcijose.

Lietuvai reikalingas prezidentas

Aukščiausiosios Tarybos sesijoje deputatas Algimantas Sėjūnas perskaitė bendrą tautininkų frakcijos ir Lietuvos tautininkų sąjungos vyriausiosios valdybos pareiškimą. Esame įsitikinę, sakoma pareiškime, jog Lietuvai reikalingas turintis realius įgaliojimus prezidentas, valstybės ir Vyriausybės vadovas. Kadangi pagal galiojančius įstatymus prezidentas galėtų būti išrinktas tik šių metų pabaigoje, Aukščiausiajai Tarybai siūloma nedelsiant suteikti iki konstitucijos priėmimo ir visuotinio prezidento rinkimų Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui Sąjūdžio seimo tarybos numatytus prezidento įgaliojimus. Jeigu to neįvyktų, pabrėžiama dokumente, mes kartu su kitomis partijomis, organizacijomis, judėjimais kviesime piliečius, kad jie savo deputatų pareikalautų priimti tokį sprendimą.

Šio žingsnio būtina imtis, nes, pažymima pareiškime, Lietuvos valstybingumas įtvirtinamas lėtai ir skausmingai, buvusi partinė nomenklatura ir organizuotos nusikalstamos grupės vienijasi, ieško ir suranda ryšį su valstybinės valdžios ir valdymo struktūromis. Šios jėgos ir joms tarnaujanti spauda, sakoma pareiškime, visaipt trukdo stiprinti valstybės kontrolę, teisėsaugos sistemą, policiją, krašto apsaugą, muitines, siekia destabilizuoti politinę, ekonominę ir socialinę padėtį Lietuvoje, bando ją įtraukti į NVS pinkles.

Dėl pažeidimų Lietuvos banke

Lietuvoje kelinta savaitę tęsiasi Vyriausybės ir Lietuvos banko dialogas per spaudą. Dabar Vyriausybės informacijos biuras pranešė, kad Vyriausybė jau 1991 metų antroje pusėje ne kartą atkreipė Aukščiausiosios Tarybos dėmesį į netinkamą Lietuvos banko veiklą, dėl kurios Lietuvos žmonėms gali būti padaryta keletas dešimčių milijardų rublių žala. Buvo sudaryta Aukščiausiosios Tarybos komisija išanalizuoti ir įvertinti banko veiklą politiniu aspektu.

Finansų ministerijos inspektoriatui turėjo patikrinti Respublikos valutiui biudžetui priklausantių lėšų naudojimą; ar nenuslėptos lėšos pasipelnymo tikslais, ar nebūta spekuliacijos piniginiiais-kreditiniais ištekliiais, taip pat piniginių ženklų spausdinimo, kuri finansuoja Vyriausybę, kontrakto vykdymo pažeidimų. Tačiau Finansų inspekcijai, taip pat į pagalbą pasitelktiems Valstybės kontrolės ir Generalinės prokuratūros atstovams Lietuvos bankas sukludė patikrinti valstybės lėšų panaudojimą ir tuo šiuo šiuo pažeidė drausmę.

Ministras pirmininkas G. Vagnorius vasario 25 d. susitiko su valstybės kontrolieriumi K. Uoka ir generalinio prokuroro pareigas einančiu G. Norkūnu aptarti susidariusią padėtį. Atsižvelgiant į precedento neturinčią banko poziciją neleisti ištirti galimus finansinius pažeidimus, pareikalauta, kad Generalinė prokuratūra patikrintų valstybės lėšų naudojimą, nustatytų, ar nespekuliuojama centralizuotais piniginiiais-kreditiniais ištekliiais. Išvados bus pateiktos Vyriausybei ir Aukščiausiosios Tarybos sudarytai komisijai banko veiklai įvertinti.

Doleris pinga, rublis brangsta

Daugiau kaip du kartus nuo mėnesio pradžios nukrito konvertuojamos valiutos kursas Lietuvos banke. Dabar, pavyzdžiui, JAV doleriai superkami po 65 rublius, paroduodami po 69.60, Kanados doleriai atitinkamai 54.7-58.5 Juos gali parduoti visi, o nusipirkti tik užsienį vykstantys asmenys, turintys atitinkamus dokumentus.

Patvirtintos 1992 m. Lietuvos biudžeto pajamos

Aukščiausiosios Tarybos sesijoje toliau tęsiasi Valstybės biudžeto 1992 metams svarstymas. Aptarus biudžeto projekto pakeitimus, deputatai patvirtino biudžeto pajamas. Iš viso jos sudarys 29 milijardus 627 milijonus 200 tūkstančių rublių. Lyginant su pirminiu variantu, biudžeto pajamos padidintos 2 milijardais 240 milijonų 700 tūkstančių. Numatyta šias papildomas lėšas gauti iš mokesčių, taip pat palūkanų už valstybinį kapitalą, lėšų likučių. Pavyzdžiui, vien tik padidinus bendrąjį akcizą, bus gauta 850 milijonų rublių. Pirmu nutarimu bendrojo akcizo tarifas nuo šių metų liepos 1 dienos vietoj 15 nustatytas 18 procentų.

Lietuviai demonstruoja Vilniuje Jungtinių Amerikos valstijų viceprezidento Dan Quayle susitikimo metu vasario 7 dieną.

V. Kapočiaus nuotrauka (iš E. Šulaičio foto archyvo)

Dvi amerikiečių divizijos atsisveikino su Vokietija

Frankfurtas. – Dvi Amerikos karių divizijos, kurios prieš 48 metus išlipo Normandijoje ir vėliau budėjo už amerikiečių „šaltojo karo“ meto interesus, oficialiai paliko Europą ir grįžo į namus.

Kai buvo nuleistos vėliavos Trečiojoje ginkluotoje divizijoje, gen. Jerry R. Rutherford savo dalinio kariams pasakė: „Šaltasis karas pasibaigė. Mūsų misija atlikta. Laikas važiuoti namo“. Dūdų orkestras sugrojo himną ir kariai su savo šeimos nariais kartu su vokiečių karininkais ir diplomatais, tyledami, kai paskutinį kartą nuaidėjo 14 patrankų šūvių saljutas.

Mažiau karių NATO pajėgose

Ten dalyvavęs Amerikos ambasadorius Robert M. Kimmitt savo žodyje tarė išsirikia-vusiems kariams: „Jūs palie-kate Europą ir šiuos žmones patovesnėje taikoje, geriau gyvenančius ir labiau saugius, negu kad jie buvo bet kada savo modernioje istorijoje“. Kitą dieną nebebuvo šios Trečiosios ginkluotosios ir Aštuntosios pėstininkų divizijos, kadaise buvusios galingose NATO pajėgose. Kai kurie kareiviai buvo perkelti į kitus dalinius, bet daugelis gražinti į namus. Vokiečiai šią vietą žada paversti parku.

Kitos atsisveikinimo iškilmės įvyko su Pirmąja divizija, kuri

procentų. Toliau svarstomos būsimos biudžeto išlaidos. Balsų dauguma – už balsavus 59 deputatams – nutarta 15 procentų sumažinti valstybės biudžeto Aukščiausiosios Tarybos išlaidas. 20 procentų sumažintos lėšos, numatytos AT apsaugos skyriui.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Estijos nepriklausomybės šventės 74-asis minėjimas vasario 24 d. buvo pirmą kartą oficialiai prarastas po daugiau kaip 50 metų. Talino Laisvės aikštėje paradavo Estijos gynybos pajėgos ir minėjimas baigėsi Estijos valstybiniame teatre, kur prez. Ruutel pasakė pagrindinę kalbą. Tarp kitų valstybių atstovų buvo ir Lietuvos prez. V. Landsbergis, kuris buvo apdovanotas žymeniu.

– Kinija uždarė savo ambasadą Latvijoje ir visas personalas išvyko iš Rygos, paskelbė Vakarų žinių agentūros. Tai labai arti prie santykių nutraukimo, nes Latvija nutarė atidaryti savo konsulatą Taiwane. Kinų komunistinė vyriausybė pareiškė, kad tai pažeidė gerus diplomatinis ryšius.

– Rygoje vyriausybė patarė gerti tik virintą vandenį, kadangi buvo surasta, kad vandenyje yra daug pavojingos sveikatai užnuodytos medžiagos.

– Gudijos Užsienio ministerija paskelbė, jog jos užsienio reikalų ministro Kraučenkos pasakymas, kad Gudija turi teritorijos pretenzijų Lietuvai ir net į Lietuvos sostinę Vilnių, nebuvo tinkamai perduotas svetimai kalba ir todėl neatitinka tikrovės.

– Kaišiadoryse pradėjo veikti branduolinė hidroelektrinė jėgainė, kuri yra dvigubai pajėgesnė už Kauno jėgainę. Tai žymiai padės Lietuvai ypač tomis valandomis, kada yra sunaudojama daugiausia energijos. Antrasis blokas pradės veikti liepos mėnesį, o iki metų galo veiks aštuoni blokai, kaip kad buvo užplanuota, pranešė Lietuvos radijas.

– Estija pradėjo imti iš Latvijos po penkis amerikietiškus centus už kilovatinę valandą elektros, kurią gauna latviai, o per dieną turi sumokėti 700,000 dol.

– Argentinos prez. Carlos Menem, kalbėdamas Europos parlamente Strasboure, Prancūzijoje, pasakė, jog Europos Bendrijos kraštai privalo suminti savo dideles žemės ūkio subsidijas, nes priešingu atveju susilauks pasaulinio prekybinio karo. Argentina yra viena didžiųjų žemės ūkio produktų eksportuotoja.

– Kuwaito Gynybos ministras šeikas Salem al Sabah apžiūrėjo ką tik atskraidintus tris Amerikos Hornet lėktuvus. Kuwaitas nupirko 40 Amerikos modernių karo lėktuvų, kurie bus pagrindinė jų aviacijos jėga pokarinėje technikoje.

Prieš Latvijos nepriklausomybę

Ryga. Vasario 19. – Latvijos Gynybos ministerijos atstovas Aukseklis Plavins pranešė spaudai, jog paskutiniu metu buvo sudaryta įvairių grupių sąjunga, kurios tikslas kovoti prieš Latvijos nepriklausomybę ir vėl suorganizuoti slaptas komunistų celes įmonėse. Pranešama, jog buvę KGB talkininkai šiuo metu dirba Vidaus reikalų ministerijoje arba vėl detektyvais. Jis paskelbė, jog kai kurie AT nariai padeda buvusiems Sovietų kariams gauti pasikilimo Latvijoje dokumentus.

– Bulgarijos vyriausybė ieško, kur gali būti 3 bilijonai dolerių, kuriuos komunistai perkėlė į užsienį tarp 1977 ir 1990 metų.

Varžosi Ukraina ir Rusija

Pranašauja Sandraugai trumpą amžių

Kijevas, Ukraina. Vasario 23 d. – Užsienio žurnalistai pastebė vis didėjantį nesutarimą tarp Rusijos ir Ukrainos.

Reuterio žinių pranešimuose sakoma, jog iškyla dominavimo klausimas Sandraugos rėmuose tarp Rusijos ir Ukrainos – tu dviejų turtingiausių ir galingiausių respublikų. Jau keliamas klausimas ir dėl Sandraugos bendradarbiavimo ateities. Rusija ir Ukraina yra istoriniai varžovai dėl valdžios amžių bėgyje carų laikais ir paskutiniu metu komunistų režimo eroje. Kai įvyko atsisukymas nuo Maskvos, tai skubama su savo įtaka naujosioms Sandraugos valstybėms.

Korespondentai praneša, jog, nelikus Sovietų Sąjungos kontrolės, Rusija nutraukė naftos pristatymą Ukrainai, tada Ukraina nutraukė maisto pristatymą Rusijai, ir po to pradėjo vieni kitus kaltinti „ryšių atšalimu“. „Meilės istorijos visada turi pradžią. Jos tęsiasi tam tikrą laikotarpį ir paskui miršta“, sako Nikolai Michailčenko, Ukrainos prezidento Leonido Kravčiuko patarėjas. „Aš užtikrinu, jog Sandrauga eis tuo pačiu keliu, ir tada bus jos likimas išspręstas“.

Sandraugai tik keli metai

Visoje Ukrainoje, krašte, kuris yra maždaug Prancūzijos dydžio ir turi 53 milijonus gyventojų, užsienio korespondentui buvo sunku surasti ukrainietį, kuris tikėtų, kad Sandrauga išsilaikys bent 5 metus. Kai kurie sako, kad tik kelis mėnesius, skelbia savo surinktas žinias Reuterio korespondentas šiame mieste.

Taip galvoja admiralas Igor Kasatonov, kad Sandrauga iširs. Jis vadovauja laivyno bazei. „Aš manau, jog Juodosios jūros laivynas taps užstatu politiniame žaidime“. Jis sako, jog neapgalvotas skubėjimas spręsti politines problemas ir nekreipimas dėmesio į tūkstančių žmonių likimą, sumažina politikų prestižą, kurie leidžia vykti dabartinei situacijai.

Sąjungos panaikinimas

Daugelis žmonių bijo, kad tos varžybos neišvirsutį į asmenišką Kravčiuko ir Jelcino kontestą. Jelcinas ir Kravčiukas jau tapo

Rusai nesitraukia

Klaipėda. Vasario 26. – RFE/RL pranešė, jog lietuvių pastangos perimti iš rusų sargybinių muitinės kontrolę Klaipėda-Mukran perkėlimo vietovėje nepasisekė. Pasienio Baltijos viršininkas majoras gen. Valentin Kostenko buvo atvykęs į postą du kartus, o antrąjį su rusų televizijos atstovais, ir pranešė, jog Maskva neleidžia, kad sargybos būtų išvežtos. To skyriaus viršininkas gen. lt. Valentin Gaponenko pasiuntė Lietuvos prez. Vytautui Landsbergiui telegramą pažymėdamas paradoksišką situaciją: Lietuva turi teisę kontroliuoti savo sienas, bet Rusija neleidžia savo daliniams pasitraukti. Jis ragino Lietuvos vyriausybę atstovus pradėti tiesioginius pasitarimus su Maskva. Rusų sargybiniai taip pat atsisakė išvykti iš Palangos posto, kuriame būdavo tik 6-7 asmenys, tačiau dabar ten yra 25 ginkluoti kareiviai.

protagonistais (svarbiausiais veikėjais), nes Ukraina yra ta respublika, kuri nenori būti Sandraugoje ir dalintis bet kokia centrine valdžia, pasakė vienas Europos diplomatas, prašęs tik neparašyti spaudoje jo pavardės. Ukraina norinti būti nepriklausoma Europos valstybė, kaip Lenkija, Čekoslovakija ar Vengrija. Bendrija arba Sandrauga esanti tik „instrumentas panaikinti sąjungai“. Ukrainiečiai jaučiasi buvę rusų išnaudojami, nežiūrint, kad abeji yra slavai.

Ukraina buvo visą laiką valdoma griežtųjų komunistų. Paskutinytis jų vadovs buvo Vladimiras Ščerbitskis, kuris jai vadovavo „geležine ranka“ beveik dvi dekadas. Kravčiukas pats iš partijos išstojo tik po perversmo Kremliuje ir dabar eina kartu su ukrainiečių sąjūdžiu ir reformų šalininkais. Susikirtimai tarp Jelcino ir Kravčiuko vis dažnėja. Jelcinas visai neinformavo Kravčiuko apie savo kelionę į Ameriką, o tai nepatiko Ukrainos vadui, kaip Sandraugos nariui. O ypač, kad Jelcinas nesitarė diskutuoti ginklų sumažinimo klausimą. Kaip galėjęs jis drįsti kalbėti visų Sandraugos valstybių vardu! Jei Rusija vis ir toliau tęs savo imperialistinę politiką ir bandys visus klausimus risti pati viena be Sandraugos narių, tai Sandraugai skirta mirtis, sako minėtasis Kravčiuko patarėjas.

Nepasitiki rusais

Ukraina jau dabar atsiriboja nuo Rusijos. Ji nori turėti savo karines pajėgas maždaug iki 400,000 vyrų, bet greitai apsigynimo tikslais. O branduolinius ginklus žada sunaikinti tik po metų. Šiuo klausimu kalbėjęs Ukrainos parlamento vadovs, pasakė, kad jie niekad nesijaus saugūs, jei Rusija turės atominius ginklus.

Pranešama, jog Ukrainos vyriausybė pakvietė John Hewko iš Chicagoje esančios tarptautinės teisės Baker & McKenzie firmos padėti surašyti ir paruošti naują Ukrainos konstituciją. Ukraina pasirašė sutartį su AT & T sutvarkyti jos telefonų sistemą.

„Mūsų saulė pateka Europoje“ pasakė šiam korespondentui Dmitro Pavličko, Ukrainos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. „Iš Sandraugos mes negausime nei demokratinės patirties nei aukštos technologijos savo industrijai. Tačiau ką galime iš Sandraugos gauti, tai politinio stabilumo, ir štai mes tą dabar naudojame. Viską mes turime gauti tik iš Vakarų. „Pradedant 1995 metais, mes neturėsime jokio ryšio su Sandrauga“.

Ukraina jau stipriai pažengė ir savo piniginiu vienetu įsivedimo reikaluose.

KALENDORIUS

Vasario 27 d.: Gabrielius, Gabija, Fortunatas, Givvilas, Skirmantė, Vilmantė.

Vasario 28 d.: Romanas, Alma, Antonija, Meilutis, Vilgardas, Žygimantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:31, leidžiasi 5:37. Temperatūra dieną 44 l., naktį 34 l.

SOLISTĖS NIJOLĖS ŠČIUKAITĖS KONCERTAS

Vasario 24 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centre koncertavo Lietuvos estradinių dainų solistė Nijolė Ščiukaitė. Detroito lietuviai jau nuo 1963 metų girdėjo šį sopraną radijo laidose, ypač A. Raudonikio „Lauksiu tavo laiško“. Solistė susirinkusiems dainų gerbėjams padainavo pagal poetą J. Marcinkevičiaus, M. Karčiausko, S. Žilino, A. Saulyno, B. Brazdžionio, B. Daziulio, E. Meginaitės, T. Makičino, J. Macevičiaus, A. Raudonikio bei pačios solistės Nijolės Ščiukaitės žodžius sukurtas dainas. Dainų palydą sudarė Lietuvos radijo orkestro į juostelę įrašyta muzika. Pirmoje koncerto dalyje buvo daugiau patriotinių dainų, o antroje – pramoginės, estradinės dainos.

Detroitiečiai solistei padėkojo ilgais plojimais ir pagerbė atsisojimu. Koncertą Detroito rengė ir globojo Lietuvos Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba, pirmininkaujama Jono Urbono. Padėkos žodį solistei tarė J. Grigaitienė. Po koncerto Algis Zaprackas įrašė pasikalbėjimą su Nijole Ščiukaitė. Pasikalbėjimas buvo perduotas per „Lietuvišką melodiją“ radijo valandėlės vasario 25 d. laidą, kurioje buvo grojami ir dainos iš Nijolės Ščiukaitės 1991 m. Lietuvoje išleistos kasėtės.

A.A. JONAS KRISČIŪNAS

Vasario 24 d. Oakbrook Common Health Center Dearborne, po ilgos ir sunkios ligos, mirė net 30 metų buvęs „Amerikos Lietuvių Balso“ radijo klubo vedėjas mokytojas Jonas Kriščiūnas. Velionis buvo gimęs 1908 m. liepos 29 dieną, Pilviškiuose. Baigęs Pilviškių vidurinę mokyklą ir dvejų metų mokytoju kursus, mokytojavo Kauno apskrityje. Vakarais lankė Simano Daukanto mokytojų seminariją ir ją baigęs atliko karinę prievolę pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos Karo mokykloje, kaip aspirantas, su jaunesnio leitenanto laipsniu. Po to vėl grįžo į mokytojo darbą. Dirbo Karsakiškio mokykloje, daug laiko pašvęsdamas Šalių sąjungos veiklai. Už tai buvo pakeltas į vyresnio leitenanto laipsnį. Siekdamas aukštesnio mokslo, įstojo į Klaipėdos Pedagoginį institutą, ir jį baigęs, buvo paskirtas mokyklų inspektorium Rokiškyje, o iš ten perkeltas į Kauną. Karo audros siaučiant, buvo priverstas apieiti savo gimtą kraštą. Atsidūręs Vokietijoje, mokytojavo lietuvių vidurinėje mokykloje Bamberge. Dvejus metus studijavo filosofiją, pedagogiką ir meno istoriją Erlangen universitete. Tarnavo lietuvių darbo kuopoje. Su žmona Martha atvykęs Amerikon apsigyveno Detroito. Dirbo Fordo automobilių pramonėje. Laisvalaikį skyrė redaguodamas „Amerikos Lietuvių Balso“ radijo valandėles, girdimai sekmadienio rytais per radijo stoties WCHB, WQRS ir WCAR.

Jonas Kriščiūno redaguojamos valandėlės buvo mėgiamos, dėl jo gero balso, taisyklingos programos buvo daug Tėvynės meilės poezijos ir gražaus humoro. Velionis paliko sūnų, Wayne apskrities prokuroro vyresnį padėjėją Richard ir marčią Kathy bei vaikaitę Emily.

Jonas Kriščiūnas priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Karių sąjungai, Detroito Žurnalistų skyriui, ir „Amerikos Lietuvių Balso“ radijo klubui. Kaip žurnalistas jis bendradarbiavo „Drauge“, „Naujienose“, „Lietuvių Balse“, rašydamas straipsnius ir poeziją.

Vasario 27 d., po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, buvo nulydėtas į amžino poilsio vietą Holy Sepulchre kapinėse.

Laidotuves tvarkė ir atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Kauno Akademinės klinikos chirurgas dr. Giedrius Dzidolikas, aplankęs tautybių radijo stotį WPON, savo pasikalbėjime su Algiu Zapracku suteikė žinių apie Lietuvai reikalingas medicinos priemones. Dr. Dzidolikas viešnagės tikslas yra Lietuvos Vyčiams ir jų talkininkams Detroito padėti pakuoti medicinos konteinerius World Medical Relief sandėlyje. Dr. Giedrius Dzidolikas ir dr. Elba Marčiulionienė dalyvaus vyčių rengiamame šv. Kazimiero minėjime, š.m. kovo 1 dieną vyksiančiame tuoj po šv. Mišių šv. Antano parapijos patalpose.

LIETUVIŲ FONDO KONCERTAS

Lietuvių Fondo rengiamas Lietuvos solistų Vaclovo Dauno, Irenos Milkevičiūtės ir pianisto Roberto Bekonio koncertas vyks kovo 1 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre.

KAZIUKO MUGĖ

„Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautų ruošiamą Kaziuko mugę kovo 8 d., vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Laimikius ir auksas laimėjimams galima įteikti tuntų vadovams arba tėvų komiteto nariams.

IŠ TAUTOS FONDO BŪSTINĖS NEW YORKE

Praėjusių metų gruodžio 1 d. Tautos Fondas, paskelbęs piniginių vaju Lietuvos atstatymo reikalams, kreipėsi į lietuvišką visuomenę su prašymu, išsiųsdamas apie 5000 laišku. Dabar daugumas tų laišku jau grįžo, o kiti dar pakeliui su didesne ar mažesne auka. Vakarose išsikūrė lietuviai Lietuvos vadavimo reikalams per istia metų eilę į įvairius fondus yra sudėję nemažas pinigų sumas. Dabar spaudoje, o ir privačiuose pokalbiuose kartais net ir gana agresyviai reikalaujama tuos fondus likviduoti, o pinigus, niekio nelaukiant, pervesti į Lietuvą. Tokių reikalavimų neišvengia ir Tautos Fondas (toliau žymėsiu tik TF). Bet tiems, kuriems trūksta kantrybės, TF turi oficialų atsaką: „Susitikimo Vliko delegacijos pas Lietuvos ministerį pirmininką G. Vagnorių 1991 m. rugsėjo 14 d. ...dėl Vliko (Tautos Fondo) finansinių lėšų pervedimo Lietuvos vyriausybės dispozicijon ir ateičius juridinių – finansinių aspektu kontrolės ir atstovavimo dėl paramos Lietuvos Respublikos vyriausybei ateityje: Lietuvos Respublikos vyriausybė ... išreiškė nuostatą, kad Vliko

Specialiai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės Lietuvos Vyčių 36 kuopos ir minėjimo programos dalyviai. Iš kairės sėdi: William Liauba ir Elena Sirutienė; stovi: Aldona Grincevičienė, Aldona Šmulksienė ir Sabina Henson.

ZIGMO GAVELIO KNYGĄ „VORO TINKLAS“ PASKAIČIUS

VACLOVAS SENŪTA

Vincas Krėvė savo Dainavos šalies senų žmonių padavimuose rašė: „Daugel mūsų tėvynėje yra puikių ir gražių vietų, daugel yra šalių, kur pargarsėjo senų tėvėlių darbais, bet tarp jų visų gražiausia ir garsiausia Dainavos šalis“. Knygos autorius Zigmą Gavelis yra tos gražios Dainavos šalies vaikas ir Vinco Krėvės kaimynas. Tai gal Vinco Krėvės dvasios pagautas ir įkveptas parašė šią knygą, kur vien tik Dainavos šalies gamtos grožis visai perduotas skaitytojui.

Jo visa kūryba persunkta didele gamtos meile, grožio pajautimu ir tėvynės ilgesiu. Visur minimi Lietuvos laukai, gyvūnija ir šventės bei papročiai. Kai skaitai tą knygą, tai tarsi keliauji po Dainavos šalį ir beieidamas užkliūni už ko nors, pvz. „Mano tėvynė“.

Laukuos žalias vasarą žalum ištvines, Tai ne pasaka, ne rojus – Tai mano tėvynė. Arba „Vakarais parugėje“; O, taip ramu ir gera Prie šaltinio parugėje; Jauti, kaip sunkios varpos šnara Ir gyvą duoną čia regi. Toliau bekeliaudamas prieini mažą upelį, per kurį padėta lenta, tai lieptelis žmonės pereiti. Jis toks siauras, kad galima

perėti tik rankas į šonus ištiesius, bet vaikai, kai tie varliukai, moka perbėgti. Čia autorius nusako: Ant lieptelio, ant plataus Liuoksi varlės po lietaus. Ar pašokti tiek gali, kiek varliukai tie žali. Kurkia kūdroje nuogi, aidi jų daina smagi. Ar klausytis jums gražu Tų varliukų, tų mažų? Dar paeini ir pamatai tris piemenukus, kurenančius ugnelę ir kepančius grybus. Taip ir randi atitinkamą eilėraščių: „O, kad sugrįžtų piemenėlių dalia... Čia priminama skaitytojui jaunystė: Bulves iškeptas ugnivietėje, ak, jie ilgai atmins, (Niekas niekur jų tokių skanių neiškepa!) Taip gi grybų kvapą ant įkaitinto akmens, Kvapia duonos pluta, kai ją sviestu užtepa... Niekada ir niekur nepamiršim mes anos vaikystės, Tėviškės laukuose dalelės – dalios piemenų! Kad ir kažin kur mes būsim, mintimis sugrįšim Tais pačiais takeliais prie gimtų namų“.

Ir taip bekeliaudamas kur nors žmogus turi gi stabtelėti, na ir prieini mišką, pilną riešutu: Ant lazdynų, ant aukštų Daug priaugo riešutų, tik pakelk aukštyn akis – Svyra kekės po penkis. Daug eilėraščių skiriama motinai, kuriai išreiškiama didelė meilė ir rauda jos netekus. Net 5-e eilėraščiuose tą autorius išsako, pvz. „Gėlės mamytei“ Tavo rankos rane glostė, Joms priskinsiu rožių puokštė, Te stebuklą tau atvožia, kaip ugnis raudonos rožės.

Vytautas Jokubaitis buvo nuykęs į Lietuvą ir ten trečiajam Sąjūdžio suvažiavime atstovavo Vlikiui. Būdamas Lietuvoje įvairioms atsikuriančioms organizacijoms paskirstė 2000 dolerių. Sausio 31 d. TF tarybos posėdyje išklausti finansų, patikėtinio ir statuto pranešimai. Apsvarstius ir išnagrinęjus TF sąmatą 92-iesiems metams, sąmata buvo priimta. Kalbėta apie metinį TF susirinkimą, kuris numatytas susausti Kultūros Židinyje, Brooklyne, N.Y., gegužės 2 dieną. TF valdybos narys Antanas Mičiulis yra susirgęs. Jam padaryta sunki galvos operacija. TF kontrolės komisijos narė Viktorija Garbauskaitė persikėlė gyventi į Kaliforniją ir iš komisijos pareigų pasitraukė.

P. Palys

Arba Pavasaris žydėjimu prikėlė gėlę Ir pievų maigągi drugelį. Tiktai tavęs, mamyte, neprikėlė, Tiktai tavęs prikelti negali. Knygelėje aprašyti metų laikai ir rudenį autorius taip apdainuoja: „Ruduo Lietuvoje“: Lyg pienas pievų rūkas, saulutėj žvilga rasos, Dainuoja viemenukas, Suskilę kujos basos.

Visur grūdų aruodai, Galvijų pilni tvartai, Nuo vaisių lūžta sodai, Atkelti svečiui vartai. Kitame eilėraštyje randame ir rudens žiaurumus, pvz. „Štai rudens vėjas“ – Sukinėjas rudens vėjas, Po sodelį, po laukus, Lyg senelis tupinėja, Lyg šimtai strėlių laukus. Šventės apdainuotos tik dvi: Velykų ir Kalėdos. Velykos paminėtos dar okupuotoje Lietuvoje su liūdesiu širdyje, pvz. eilėraštyje „Pavergtųjų Velykos“, rašo: Gili tyla bažnytkaimio bažnyčioje: Nebedega žvakės, nebekvepia kodylas, Skambių varpų gaudimas nebesklinda Per Velykų ryto šventą tylą... Kalėdoms pritaikytas eilėraštis „Danguas palaiminta naktis“. Čia autorius ypatingai pabrėžia „Gloria in excelsis Deo“.

Danguas palaiminta naktis, Kas šventą tylą suardytų drįstų? Kai motina ant stalo šieną drobule išties Šeima maldoj sutiks užgimstant Kristų. Kitas eilėraštis pašvęstas Kalėdoms svetur. Autorius Zigmą Gavelis skaudžiai paliestas rusų okupacijos ir ją labai pergyvena. Net 6-se eilėraščiuose tą okupaciją mini, pvz.: Toli mano tėviškėlė, Jon sugrįžti negaliu, Priešas mino baltą gėlę, Priešas griaua namelius. Bėgimą iš tėvynės aprašo taip: Akis panėręs toliuose padangių svetimur, Dulketu vieškeliu į vakarus artojas tolo, Ant rankų kūdikis raudoj – prašėsi namolio, Šaukė nepalikti degančių namų.

Paliktus namus poetas skaudžiai išgyvena ir viename eilėraštyje, kuris jau ne viena kartą buvo deklamuojamas per Vasario 16 minėjimus, rašo: Namai be durų, ant kurių tėvai kasket Trijų Karalių vardus rašė, Už kurių pastogė kiekvienam, kuris tik prėngė jų slenkstį. Ir miela būdavo įleisti pakelivį ir vaišinti jį kaip svečią, Išleidus paprašyti: niekad reikale šių namų nelenkiti. Zigmą Gavelis 1955 m. „Draugo“ poezijos konkurse laimėjo pirmąją premiją už eilėraščių „Pamirštoji sula“, kuriam komp. Julius Gaidelis parašė muziką. Šioje knygelėje yra atspausdinti ne visi eilėraščiai, kiek jų autorius yra parašęs. Tikimasi, kad jis išleis antrą knygą. Laukiame. Knygelė išleista šiais metais Lietuvoje Vyturio leidyklos Vilniuje, o spausdinio Spindulio spaustuvė Kaune, labai gražiai dail. Irenos Jagelienės iliustruota. Žinoma, neapsieita be klaidų, pvz. arklis traukia vežimą be pavalkų. Gal dailininkė ir nežino kaip tie pakinktai atrodo. Kai šią knygelę skaitai, tai tarytum jauti Dzukijos žemę po koryų ir akys skraiduo nuo vieno daikto prie kito. Ji tinka suaugusiems ir vaikams, gimusiems Lietuvoje, ne Amerikoje gimę vaikai gamtos tiek nepažįsta ir 60% vaikų nematę varlės, kregždės, nepažįsta javų ir kt.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuniciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atšymima, iki kada yra užsimokėjęs.
DRAUGO prenumerata mokama iš anksto
metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A. \$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol) \$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida) \$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis \$50 \$30 \$25
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisyso naužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Ar jūs žinote, ant ko laikosi žemės gyvybė, laimė ir kentėjimas? – Tai motina. Kieno krauj nulaistytos karų užgrobtos žemės? – Tai motinos. Kieno džiaugsmas žydi nekaltu kūdikių šypsenoje? – Motinos. Bet ne, jos neprispazins prie to, ne, jos pasakys, kad jų iš viso nėra, kad tai jų vaikai. Motinos – tie nepastebimi, atsidantieji legionai, kurių eiles pradėjo Ieva ir baigs paskutinė moteris, – kankinių, šventųjų legionai.
N. Mazalaitė

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Apgaliui nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-8848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. treč. užduotys, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-8069 arba (1-312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4199
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BUDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

PIETINIO PUSRUTULIO

Suirus sovietų imperijai pasikeitė ir daugelio Pietų Amerikos kraštų laikysena JAV-į link.

Štai dabar skaitome apie ne- lauktą sandinistų elgesį Nicaragua-je. Sausio 14 d. Nicaragua- gaus kariuomenės vadus gen. Humberto Ortega Saavedra (buv. prez. Daniel Ortega brolis) auksinį Camilo Ortega ordino medalį prisegė JAV kariuomenės atšalė lt. pulkininkui Dennis Quinn. O šis ordinas, pavadin- tas gen. Ortegos brolio, žuvu- sio sandinistų sukilimo metu, vardu, iki šiol buvo skiriamas kaip aukščiausias kariuomenės atžymėjimas sandinistų kariams už drąsą, kovojant prieš JAV remiamus *contras*.

Neužteko to. Už dešimties dienų Nicaraguos sandinistų komendantas Henry Ruiz nu- vyko į Washingtoną tartis su JAV Valstybės departamentu sekretorium Amerikų tarpval- sybiniams reikalams. O prieš mėnesį JAV kariuomenės eks- pertai atvyko į Managvą konsultuoti su dabartine sandinistų išreniruota kariuome- ne krašto saugumo reikalais. Tai lyg aukštyn kojomis pastatymas ryšių tarp JAV ir sandinistų. Kitas sandinistų vadas Sergio Ramirez pateisino toki sandinistų bendradarbiavimą su savo buvusiu priešu: „Jei mes nevy- stysime šių naujų ryšių su JAV-ėmis, 1996 metų rinkim- muose neturėsime nieko kito žmonėms pasiūlyti kaip tik kar- o tęsimą ir ekonominę blokadą, tai niekas mūsų nerems“.

Tačiau tokieėjimai sandinistų vadovybėje iššaukė protestus iš kitų sandinistų vadų, kurie didžiausią pasipriešinimą vie- šioje politikoje suskoncentro- vė į kariuomenės vadą gen. Hum- berto Ortega, kurį kariuomenės vadu paliko Violeta Chamorro, kuri buvo sandinistų opozicijos kandidatė. Ortega, prisiekęs remti Chamorro valdžią, jos pa- rėdymu taip pat ėmėsi mažinti kariuomenę ir ją suprofesiona- linti. Daugelis sandinistų jo ap- dovanojimą sandinistų ordinu JAV karininką pavadino politi- nėm klaida, iššaukusią pasi- piktinimą plačiuose visuomenės sluoksniuose.

Atsakydamas į tuos užme- timus Ortega apibare „kairiųjų mažumą, kuri šventu patrio- tišką sentimentu stengiasi išprovokuoti fanatišką ir rizi- kingą konfrontaciją su JAV-ėmis“ ir „radikalų mažu- mą“, kuri stengiasi užverbuoti skurdėvas dalyvauti „destabili- zavimo planuose, kurie juos tik nustums į didesnį skurdą“. Kiti stebėtojai šiuos Ortegos veiks- mus laiko tik pataikavimu Amerikai, jam stengiantis gauti paramos gerinti Nicaraguos ka- riuomenę.

Abejojantieji Ortegos lojalū- mu Chamorros vyriausybei bi- jo, kad Ortega tik nori su JAV pagalba atstatyti stiprią sandi- nistų kariuomenę, kad vėl galė- tų jėga perimti Nicaraguos val- džią. JAV ambasados parei- gūnas tačiau primena, kad JAV kariuomenės konsultantai at- vyksta tik pačios vyriausybės kvietimu padėti išspręsti pačios kariuomenės sunkumus su ke- liu incidentų kaip ginklai buvo pavogti vietinių sukilėlių grupių.

JAV politika sandinistų at- žvilgiu nesanti pasikeitusi: „Kiek sandinistai veikia demokratijos rėmuose... tiek mes linke su jais palaikyti tokius pat ryšius kaip su ki- tomis demokratija palaikančiomis opozicinėmis grupėmis visame pasaulyje. ...Nelaimė tačiau ta, kad sandinistai tebe- bando naudoti smurtą ir baugi-

nimus priešinant prezidentės Chamorros laisvai išrinktai valdžiai“, sakė JAV pareigūnas.

Šiuo metu pačioje sandinistų partijoje yra didelis skilimas, nuomonių skirtumas dėl bendradarbiavimo su JAV-ėmis. Bet partija pergyvena ir veik- lumo krizę. Jų pačių laikraštys buvo rūpinamasi dėl partijoje atsiradusio „mieguistumo ir apatijos“, kai net sostinėje na- riai nėra aktyvūs, o kai kuriose apylinkėse teko atidėti rinki- mus, nes sandinistai negalėjo surasti kandidatų. Dėl nario mokesčio trūkumo partijai kas mėnesį yra apie 25,000-30,000 dol. deficitas. Didžiausia proble- ma tai, kad sandinistai nepajė- gia pateikti kitokio ekonomijos reformos plano, negu dabartinė vyriausybė jau vykdė.

Tuo tarpu kitas sandinistų sparnas, kuris sakosi turis dau- gumos narių paramą, yra su- daręs vadinamą „centristinį“ nacionalinio atsinaujinimo pro- jektą, kuriame atsispindėtų bendras sutarimas tarp sandi- nistų, kitų partijų ir vyriaus- ybės bei privačiosios pramonės. Šiame projekte atsiskakoma smurtui konfliktų sprendimui, remiamas Chamorros ekon- ominio atstatymo planas, bet ir siūlomi kai kurie pakeitimai, kurie palengvintų kai kurias jos plano sukeltas problemas. Tačiau dabartinis sandinistų vadas, buvęs prez. Daniel Ortega pasmerkė šį centristinį sąjūdį, jo vadus pavadindamas oportunistais. „Jei jiems nepa- tinkama anti-imperialistinė (sandi- nistų partija), tegul jie ieško kitos partijos“, jis kalbėjo per sandinistų radio stotį.

Tuo tarpu šiuo metu San An- tonio, Texas, pasitarimui susi- rinko JAV prezidentas G. Bush ir Bolivijos, Ecuadoro, Meks- sikos, Peru ir Venezuelos presi- dentai tartis apie strategijas kovoje su narkotikų prekyba. Anot *Christian Science Moni- tor* korespondentų Germani ir Pendleton (1992.II.25), JAV-ės yra didžiausia kokaino vartotoja pasaulyje. O Kolumbija pagami- na tris ketvirtius pasaulyje par- duodamo kokaino iš Peru ir Bolivijoje auginamų kokos lapų. Gi Venezuela, Ecuadoras ir Meksika yra tapę pagrindiniai narkotikų prekybos paskirs- tymo punktai.

Prieš du metus panaši viršū- nių konferencija Kolumbijoje pripažino, kad narkotikų preky- bus problema nėra tik JAV-ių ar P. Amerikos valstybių bet jų bendra problema. Tad tuo metu JAV-ės iš savo pusės apsiėmė mažinti kokaino poreiklavimą ir skirti 2 milijonus dol. pašalpos P. Amerikos kraštams padėti pereiti iš kokos auginimo į kitokią ūkininkystę ir jų ka- riuomenės pašalpos naikinant kokos auginimo ūkius ir gau- dant pirklius. Per tuos dvejus metus pažangos būta: JAV pareikalavimas kokaino yra žy- miai sumažėjęs, o Kolumbijoje Medellino kokaino kartelis jau išardytas. Pakilusios kokaino kainos JAV-ėse rodo, kad JAV-ės pasiekia mažiau kokaino. Be to, kraštai, kurie anksčiau ne- nebandė stabdyti per juos ei- nančios narkotikų prekybos dabar jau kooperuoja su pastan- gomis ją sustabdyti.

Stipriausia JAV-ių korta, siekiant kooperavimo kovoje su narkotikais yra Amerikų lais- vos prekybos sutartis, pagal kurią kooperuojantiems kraštam yra sudarytos muitų lengvatos jų legalioms prekėms Amerikos rinkose. Tai jiems ypač svarbu šiandien, kai jau nebeturi vilties gauti ekonominės pa- galbos iš Sovietų Sąjungos.

a.g.

REIKIA PERAUKLĖTI TAUTĄ

Mokslinis paruošimas ir pasiruošimas

Šioje LB krašto valdyboje yra naujos pareigos – vicepirmi- ninkas mokslo reikalams. Šis pagrindinis koordinacinis in- formacinis darbas teko man. Pradžią, pirmoji vaga visada sunki. Ypač pasigendu įvairių sričių lietuvių kilmės specialis- tų – mokslininkų kartotekos. Ateityje ją turėsime ir kito vice- pirmininko darbo pradžia bus efektyvesnė.

Trumpai apie darbo užmojus. Pagrindinės pastangos bus kre- piamos į Lietuvą. Tačiau negali- ma užmiršti ir išeivijos. Itin svarbu skatinti monografijų apie rašytojus ir dailininkus ruošimą, skubėti su etnogra- finėm studijom (gal jau ir pa- vėluota), rimtai galvoti apie iš- samią išeivijos istoriją, raginti memuarų rašymą. Būtina su- sirūpinti liuanistikos, lite- ratūros ir istorijos darbų verti- mais anglų kalbon. Esu įsi- tikinęs, kad su, palyginti, mažomis išlaidomis galima daug nuveikti. Archyvai, biblio- tekos, mokslinė medžiaga yra šioje Atlanto pusėje, kvalifikuo- tų žmonių netrūksta (kai kurie artėja prie pensininko amžiaus ir turės daugiau laiko), o prie paskirų projektų įgyvendinimo galėtų prisidėti ir specialistai iš Lietuvos. Per pastaruosius de- šimtmečius daug padaryta, tačiau viską naikinant laikas tampa didžiausiu išeivijos priešų ir vertia neatidėlioti. Būtina lietuvių ir kitų fondų, privačių asmenų, liuanistikos instituto bei panašių institucijų iniciatyva.

O dabar apie Lietuvos reika- lus. Lietuvai atgavus nepri- klausomybę, iš pagrindų privalo keistis išeivijos darbas. Mes turime išsiskaidinti ir ne- užmiršti, kad Lietuva jau sava- rankiškas, pasaulio pripažintas kraštas. Didelė išeivijos darbo našta dabar gula ant Lietuvos vyriausybės bei jai atsto- vaujancios ambasados pečių. Svarbu planuoti, koordinuoti darbus ir operatyviai informuoti vienas kitą, kad išvengtume dubliavimo. Ne paslaptis, kad Lietuva nepažįsta išeivijos, o ir mes negalime pasigirti žino- jimu. Abipusės komunikacijos reikšmės negalima perkurtinti.

Nepriklausomybės atstatymo euforijai praėjant, darosi aišku, kad išeivija neturėtų visų jėgų ir lėšų nukreipti Lietuvai. Lietuvybės puoselėjimas, švie- timo ir kultūrinės veiklos rėmimas emigracijoje tampa svarbiausiu uždaviniu. Politinė veikla turėtų koncentruotis ekonominės, humanitarinės ir tech- ninės pagalbos Lietuvai išrū-

VITALIS E. VENGRIS

pinimu, įtaigojant Kongresą, skatinant valdžios įstaigas bei įvairias fondacijas paramos klausimu. Galime ir privalome spausti savo kongresmanus ir senatorius aktualiais politiniais klausimais, pavyzdžiui, dėl so- vietinės kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Reikia palaikyti ryšius su spauda ir kitais viešo- sios opinijos formuotojais. LB krašto valdyba savo darbą planuoja šia kryptimi.

Nemažiau svarbu, o gal net svarbiausia prisidėti prie sovie- tinės sistemos paveikto žmo- gaus perauklėjimo, tai yra, pareigingumo, savo iniciatyvos asmeninės atsakomybės bei demokratinio galvojimo būdo skatinimo. Vienas pagrindinių žingsnių, ugdant Lietuvoje naują visuomenę, yra plačių ir pastovių kontaktų užmezgimas su Vakarais. Lietuvos studentų, mokslininkų, specialistų apsilankymai ir stažavimasis užsienyje itin naudingi. Pasa- raisiais metais žymiai padidėjo skaičius atvykstančiųjų, ku- riems reikalinga finansinė para- ma. Nemažai tam jau išleista pinigų. Riboti lietuvių fondai turėtų būti optimaliai panau- dojami, nes kandidatų skaičius artimiausiais metais tik didės. Nebeįsigašinsime, o ir nėra reikalo. Reikia pasinaudoti amerikiečių ir tarptautiniais fondais bei organizacijomis. Mūsų pareigą informuoti Lietu- vos žmones apie finansines paramos galimybes, o jie turės konkuruoti su kitais preten- dentais. Džiugu, kad eilė lietu- vių sugebėjo savo iniciatyva gauti tokių lėšų ir stažavosi, skaitė paskaitas, dalyvavo kon- ferencijose Amerikoje. Ypač sėkmingi buvo filosofai.

Pastarųjų metų pavyzdžiai rodo, kad eilė specialistų po sta- žučių – studijų nebegrįžta Lietuvon. Tai suprantama, bet nepateisinama. Naudojant ne lietuvių lėšas šis praradimas liktų mažiau skausmingu. Pa- tartina lietuvių fondams kon- traktan irrašyti reikalavimą apie privalomą sugrįžimą arba gautos sumos grąžinimą fondui. Kaip užsiminiau, skirtingai stipendijas būtina kruopšti atranka: prašymai studijuoti operos režisūrą, liuanistiką, dizainą ar panašias sritis vargu ar turėtų būti patenkinami. Šiandien Lietuvai verkiant reikia finansininkų, versli- ninkų, ekonomistų, ekologijos specialistų, menedžerių ir pan. Optimaliai, ribotos lėšos būtų panaudotos, paremiant Vakarų specialistų keliones Lietuvon.

Pragyvenimas vakariečiams šiuo metu ten labai pigus.

Minimalios išlaidos atneštų maksimalią naudą, nes nuvy- kusieji pasidalintų žiniomis su daugeliu. Štai praeitą vasarą Vilniuje A.P.P.L.E. (Amerikie- čių pedagogų draugija Lietuvos švietimui remti) suorganizuotas seminaras praėjo išskirtinai sėkmingai ir sutraukė penkis šimtus Lietuvos mokytojų.

Daug užsieniečių dabar lan- kosi Lietuvoje. Vyksta jie savo lėšomis, įvairių stipendijų, fondų bei darboviečių finan- suojami. Tokias keliones reikia skatinti, o reikalui esant, pri- sidėti pinigais prie vertingų pro- jektų įgyvendinimo.

Nenoriu likti suprastu, kad esu absoliučiai nusistatęs prieš lietuvių fondų paramą atvyks- tantiems. Jokiū būdu ne. Ra- ginu tik atidžiai ir skeptiškai peržiūrėti kiekvieną prašymą. Sveikintinos išeivijos peda- gogų, gydytojų bei dantistų pa- stangos padėti kolegoms Lietu- voje. Jie gali kvalifikuotai įver- tinti specifines savo srities pro- blemas, pasiūlyti sprendimus, susipažinę su potencialiais fi- nansinės paramos šaltiniais, gali pritraukti ir nelietuvių kilmės asmenų bei institucijų pagalbą. Skatiname ir kitų sričių profesionalus pasekti A.P.P.L.E., A.D.A.L. (Ameri- kiečių dantistų pagalba Lietu- vai), gydytojų pavyzdžiu. Spau- doje reklamuojasi ir kiti pa- galbos fondai, nurodantys spe- cifinius rinkliavų tikslus. Daug padaro ir paskiri asmenys nesio- rganizuodami ir nesigarsin- dami. Tokios iniciatyvos, be abe- jo, sveikintinos ir būtinos. Tačiau visada išlieka galimas nereikalingo dubliavimo pa- vojus.

Jau minėta Lietuvos ir Vaka- rų specialistų bendravimo svar- ba. Mūsų pagrindinis uždavinys yra skatinti, padėti ir koordi- nuoti šį bendradarbiavimą. Laikui bėgant išeivijos įnašas, be abejo, mažės, bet šiuo metu mes galime daug padėti, kai Lie- tuvai trūksta elementarios in- formacijos ir vakarietiško gyve- nimo būdo pažinimo. Lietuvos studentams, mokslininkams, specialistams reikalinga informacija apie galimybes tobulintis užsienyje, tai yra žinios apie mokymo sistemą, programas, priėmimo sąlygas, finansinę paramą ir t.t. Kažką panašaus, atrodo, pradeda daryti Studijų užsienyje informacinis centras Vilniuje, kurį finansuoja Atviros Lietu- vos fondas (remiamas Sorosio fondacijos) bei Amerikos Val- stybės departamentu informa-

Salomeja Endrijonienė, Jaunimo centro valdybos pirmininke. Nuotr. J. Tamulaitis

cijos agentūra (USIA).

Mes galime suteikti informa- ciją apie stažavimąsi specifiniu akademinu pagrindu („postdoc- toral“, „postgraduate“ progra- mas), skatinti lietuvių specialis- tų kvietimus į konferencijas, suvažiavimus, paskaitoms, bur- tai, gydytojų pavyzdžiu. Spau- doje reklamuojasi ir kiti pa- galbos fondai, nurodantys spe- cifinius rinkliavų tikslus. Daug padaro ir paskiri asmenys nesio- rganizuodami ir nesigarsin- dami. Tokios iniciatyvos, be abe- jo, sveikintinos ir būtinos. Tačiau visada išlieka galimas nereikalingo dubliavimo pa- vojus.

Jau minėta Lietuvos ir Vaka- rų specialistų bendravimo svar- ba. Mūsų pagrindinis uždavinys yra skatinti, padėti ir koordi- nuoti šį bendradarbiavimą. Laikui bėgant išeivijos įnašas, be abejo, mažės, bet šiuo metu mes galime daug padėti, kai Lie- tuvai trūksta elementarios in- formacijos ir vakarietiško gyve- nimo būdo pažinimo. Lietuvos studentams, mokslininkams, specialistams reikalinga informacija apie galimybes tobulintis užsienyje, tai yra žinios apie mokymo sistemą, programas, priėmimo sąlygas, finansinę paramą ir t.t. Kažką panašaus, atrodo, pradeda daryti Studijų užsienyje informacinis centras Vilniuje, kurį finansuoja Atviros Lietu- vos fondas (remiamas Sorosio fondacijos) bei Amerikos Val- stybės departamentu informa-

valdymo, vyriausybės (public administration and local government). Jiems reikia kvalifikuotų ir ypač dvikalbių specialistų. Konkurencija dėl panašiu programų finansavimo nuolat didės, nes eilėn jau stoja ukrainiečiai, armenai, molda- vai, o netrukus prisijungs kro- atai, slovenai ir daugelis kitų.

Ši LB krašto valdyba ir toliau planuoja plėsti ryšius su įvai- riomis finansinės paramos or- ganizacijomis, sužinoti apie pradedamas – vystomas pro- gramas ir informuoti besido- minčius apie galimybes. Itin svarbu žinoti Lietuvos priori- tetus, ko šiuo metu ten labiau- siai reikia. Kontaktai ir komunikacija su atitinkamom Lietuvos institucijomis, asmeni- mis ir vyriausybe tampa aktua- liu uždaviniu.

Mūsų darbo sėkmę garantuos glaudus bendradarbiavimas su išeivijos profesionalais ir fondų vadovais. Koordinacijos ir informacijos pasikeitimo svarba jau buvo pabrėžta šiame raši- nyje keletą kartų. Išeivijos spe- cialistų kartoteka palengvintų visų darbą. Krašto valdybos vicepirmininko informacijos rei- kalams R. Stirbio pastangomis anketa jau paruošta ir netrukus bus išsiuntinama apylinkėms bei individams. Kviečiu visus prisidėti prie šio projekto įgyvendinimo. Žinias prašau siųsti krašto valdybon: Lithu- anian-American Community, Inc. 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134.

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

77

„Ką sakyti? Ko prašyti? Nežinau... Niekad ir ne- simelsdavau...“

Jis mano, jog visi melsis tylomis, bet išgirsta Birutę tariant maldos žodžius.

– Dėkojame, Viešpatie, už gėrybes, Per Tavo malonę jas gauname mes. Palaimeiki derlių šios žemės geros, Kad mums nepristigtų čia jo niekados.

– Amen, – Pritaria vaikai. Stepas tyli ir po mal- dos vėl nesizėgnoja. Jis nestengia savyje sukelti mal- dingumą. Aušra pirmoji pakelia galvą ir paėmus du- benį pasiūlo tėvui piltis į lekštę sriubos. Stepas tylomis įsipila samti lekštųjų makaronų.

– Graži maldelė... Pirmą kartą ją girdžiu... – Tai mamytės sūdetė! – praneša Aušra.

– Nežinau tave esant poete! Birutė tyli ir jaučiasi kiek nepatogiai. Nori pakeisti pokalbio temą, tik nesusivokia apie ką kalbėti.

– Tai, sakai, sunkiai šiandien dirbai? Birutė pirmą kartą paklausia vyrą apie darbą. Jis net nesusigriebia ką jai atsakyti. Minutę galvoja.

– Kaip ir visada... Brūžinimas stiklo popierium, laikant teptuką oro nepraleidžiančiom guminėm pirš-

tinėm ir vedžiojant jį per pianino kojų išpaustymus... Toks monotoniškumas! Kartais man atrodo, kad ir so- vietų kalėjime būtų įdomiau...

– Nemanau... Nebent amerikiečių kalėjime, kur turi įvairius patogumus... Kaliniai gali turėti televizijos aparatą, staliuką ir knygas, arba ką nors dirbti. O jųk dirbdamas visada gali ką nors galvoti, svarstyti, net ir kurti! Ir aš maldas sudejau darbe...

– Žinoma... Darbas nesudėtingas, nereikalauja įtempto galvojimo ar per didelio dėmesio. Užsidedai gu- mines pirštines ir dažyk, lyg koks dailininkas! Tik ten neišeina jokie paveikslai...

– O apie ką dažniausia dabar galvoji? – Apie viską po truputį. Apie tą menką uždarbį ir sunkių iš to pragyvenimą... Apie galimybes gauti ge- resnį darbą.

– Ar jau manai šitą mestį? – Tikriausiai mesiu. Pritrūksiu kantrybes. Ilgai neišsilaikysiu...

Birutė minutę svarsto žiūrėdama į išmetą iš lekš- tės likutį sriubos, kurį nešė jau į burną.

– O ką tada manai daryti? Ieškosi kito darbo? – Turiu tobuliau išmokti anglų kalbą. Tuo tarpu dar kentėsiu.

– Gal ir gerai... Susitinki žmones, kalbiesi su jais. Sykiu ir naujų žožių prisirenki.

– To dar maž! Man reikia gerų pagrindų. Gra- matikos, rašybos ir tarimo taisyklės žinoti. Tada daug lengviau eis ir praktikoje.

– Teisingai! Paimk, kad ir vaikų vadovėlius. Juose tau yra daug naudingų žinių.

– Žinau! Manęs nemokyk... Birutė nutyla. Mano, jog žengė žingsnį per toli... Stepo ji negali mokytį, jam isakmiai nurodinėti ką jis turėtų daryti. Todėl skubiai kreipia kalbą kitur.

– Aš suprantu, kad tau ten sunku dirbti. Ar ne geriau tau būtų išmokti kokio gerai apmokamo amato? – Aš jau galvoju! Ką gi, amatų nesimokiau.

Dabar lyg ir per vėly stvertis, bet kai ką galima būtų dar bandyti... Sakysim, geras kirpėjo amatas. Bet žinau, kad kirpėju nesugebėsiu būti, nors darbas nėra fiziniai sunkus.

– Žinoma, kad geras! Yra kirpėjų dirbančių kitų kirpyklose ir daū uždarbio atiduoda savininkui.

– Taip, galina tam tikrą algą, gal procentus... Tik jau tai ne man... Aš noriu išnaudoti savo mokslus. Žodžiu, koki nors inteligentiškesnį darbą gauti... Bet be kalbos mokėjimo neįmanoma! Fabrike visokių darbų ir smulkių specialybių yra. Štai, sveisuotojai – gerai apmokamas darbas, bet tokių specialistų akiū amžius neilgas, nes akys nuvargsta nuo kibirkčių. Elektrome- chanikai niekad nebuvau linkes, o ir fizikos niekad nemėgau!

– Tėveli! Dabar labai geras būtų naujas amatas – elektronikos mechaniko!

– O kas tai? – Tai radijo ir televizijų taisytojo darbas! Vieno mano draugo tėvelis jau pabaigė tokius kursus ir tuoj pat gavo darbą General Electric fabrike, prie televizijos gamybos.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N.Y.

VASARIO 16-SIOS MINEJIMAS

Šiais metais vasario šešioliktoji Rochesterio lietuvių kolonijoje buvo atšvesta truputį kitaip. Jau vasario 15 dieną vakare visi rinkosi į Edgewater Party House, kurių laukė vaišės ir ansamblis „Medus“. Rinkosi visi, vyresnieji ir jauni, džiaugdamiesi atgimusia Lietuva.

Šventės pokylį atidarė Birutė Litvinienė tardama: „Tas vakaras jungia mes visus, mes jo laukėme 50 metų, mes esame visi lietuviai, nes esame kartu. Lietuva ėjo sunkiu keliu. Mes negalime pamiršti žuvusiųjų didvyrių, todėl šiandieną uždegėme jiems atminimo žvakutes“. Po atidarymo žodžių buvo kartojamos žuvusiųjų pavardės ir uždegtos žvakutės, sudėtos specialiai skirtoje vietoje. Susėdus visiems vakarienei buvo iškviestas dabartinis Šv. Jurgio parapijos kun. Ralph Fraats, kuris perskaitė Sibiro kankinio maldą. Vakaro metu TV 10 kanalas filmavo ansamblių ir šventės dalyvių, ir vėliau tai rodė žiniuose.

Paulius Klimas perskaitė valdžios atstovų sveikinimus: kongresmano Frank Horton ir kong. Luise Stouther, senatoriaus Alfonso de Amato. Paulius jautriai prisiminė savo žygi tardamas: „Iš senelių gavau patriotišką dvasią, o iš tėvų Lietuvai meilę“.

Birutė Litvinienė per visą vakarą pranešinėjo ir rūpinosi svečių giedria nuotaika. Nijolė Draugienė įteikė gėles ir raštiškus žymenis už darbą per ilgų metų kovą dėl laisvės nusipelnusiems asmenims, o jų susidarė nemaža eilutė. Alto, Balso darbuotojams Juozui Jurkui, dr. Vladui Zeliui ir Antanui Sabaliui. Tautinių šokių vadovei Jadvygai Reginienei, skautininkui Stasiui Ilgūniui, lituanistinės mokyklos ilgamėčiui vedėjui ir pedagogui Vytautui Zmuidzinui, Rochesterio bendruomenės choro vadovui Raimondui Obaliui, kultūrininkui, literatūros vakarų vadovui Jurgiui Jankui ir žygininkui Pauliui Klimui.

Iškviestas Latvijos atstovas savo jautriais žodžiais sveikino su įvykusia realybe, primindamas Olimpinius žaidimus, kad tos valstybės vėl laisvos ir stovi laisvų tautų rate. „Mes visuomet turime stovėti kaip vienas frontas“. Žodį tarė iškviestas dr. Ivan Kindrat. Jis pabrėžė Lietuvos didvyriškumą atgimusiai laisvei, sveikindamas su nepriklausomybės švente.

„Medus“ ansamblis linksmino visą vakarą savo dainomis, duetais. Ansamblių sudarė Jūratė ir Arvydas Vilanskai, Algirdas Geležius ir Vladas Klimas. Nors ir trankioje muzikoje, tačiau girdėjosi gražūs dainos žodžiai. Vadovas Dovydas Vilčinskis sveikino su 16-ja visus pasaulio lietuvius, dainavo apie meilę Lietuvai ir žmonėms. Jų dainų žodžiai sukėlė juoko ir nostalgijos. Nunešė ne vieną į pasiilgtą tėvynę. Po pertraukos Paulius Klimas pristatė seselę daktarę Albiną Pajarskaitę, katalikiško moterų sambūrio „Caritas“ sekretorę. Ji paprastai kreipėsi į visus „Mieli broliai lietuviai, aš džiaugiuosi, kad yra proga pajusti čia išsilaukusią lietuvišką širdį. Visi gyvename dėl vieno, dėl savo tautos, dėl jos mes kovojame. Mes pasakome savo tikslą šiais metais, mes esame laisvi, tai stebuklas – Aukščiausio valia. Mes turime savo misiją kaip tautą. Tačiau

prieš mus stovi uždaviniai prikelti Lietuvą, išgydyti dvasioje“.

Seselė Pajarskaitė įteikė atvežtą iš Lietuvos lietuvių moterų išauštą rankšluostį su himno žodžiais. Paulius Klimas padovanojo savo žygio nuotrauką.

Birutė Litvinienė nepailsamai kvietė visus linksmintis. Papuoštoje salėje visi jautėsi pakiliai, visur matėsi lietuviški ornamentai, tai vis jaunųjų komiteto Birutės Litvinienės ir Pauliaus Klimo rūpestiu sudaryta maloni lietuviška aplinka. Visi jautėsi, kaip lietuviškoje seklyčioje.

Vasario 16-ją, sekmadienį 9 valandą ryte radijo pusvalandį pravedė Vytautas Zmuidzinai. Jis gražiu taikliu žodžiu sveikino primindamas: „Tai pirmoji laisvoje Lietuvoje švenčiama 16-ji vasario“. Jis sveikino visus gimtosios žemės atodūsius, primindamas Sibiro tremtinių ir partizanų kančias, tuo pačiu priminė ir čia esančius sakydams: „Mes dainavome, kūrėme, kurstėme lietuviškos žarijas. Esu jau senelis džiaugiuosi tais nepamirštamais darbais“. Perdavė senas Rochesterio Lietuvių Bendruomenės choro įdainuotas dainas dar atliktas jaunystėje. „Dabar jau turime jaunąją kartą, kuri beldžiasi į valdžios duris, pagalbos prašydami Lietuvai“.

Buvo perduota solistės Birutės Čypienės atlikta giesmė „Dieve prašome Tave“. Priminta recenzija dr. Antano Klimo apie išleistą knygą „Tremtinys“. Daina „Op, op Nemunėli“ buvo įpinta posmais jo pranešime. Eilės „Neramūs sapnai“ Antano Miškino jautriai perdavė sūnus dr. Simas Zmuidzinai. Pabaigoje linkėjimai atgimusiai tėvynei, kad atsigautų ne tik ekonomiškai, bet ir dvasiškai. 11 valandą vėl visi rinkosi į lietuvių Šv. Jurgio bažnyčią pamaldoms.

Vaclovas Kleiza, Lietuvos gen. konsulas, atidaro parodą „Dailė-92“.

Per pamaldas kun. Mockevičius tarė gražius žodžius ir linkėjimus Lietuvai ir jos žmonėms sulaukus laisvės. Kaip visada švenčių metų pamaldas pagražino Raimondo Obalio vedamas bendruomenės choras. Po 11 valandos Mišių vėl visi rinkosi į parapijos salę. Seselė A. Pajarskaitė sveikino visus tuos, kurie nedalyvavo šventės išvakarėse. Caritas vardu ji džiaugėsi pamaldose lietuviška giesme. Priminė pagrindinį „Pogrindis tas mažas grūdelis sugrovė Sovietų Sąjungą. Mes jūsų prašome atvykimo ir pamokymo“. Visi kėlė jai klausimus. Po kalbos visi vaišinosi kavute. Ši šventė buvo sudėta iš dviejų dalių. Ją jungė mūsų dvasinis pakilimas. Dekojame visiems, o labiausia jaunųjų komitetui už surengimą – tai Birutei Litvinienei ir Pauliui Klimui.

Nerima - Narutė

Rita Dapkutė, parvykusi iš Lietuvos ir Lietuvos Vyčių šventėje pagerbta, su savo tėvais. Iš kairės: Rita Dapkutė, P. Dapkus ir I. Dapkienė.

Nuotr. Martyno Vidzbalio

East St. Louis, IL

ISPŪDINGA NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario šešioliktąją buvo akivaizdžiai įrodyta, kad nereikia lietuviškai apylinkėi būti labai dideli, kad būtų įmanoma suruošti didingą ir net ne lietuvių akivaizdžiai pastebėtą Lietuvos nepriklausomybės šventę. Pasisekimui užtikrinti, žinoma, reikalingos žmonių dėmesį traukiančios asmenybės.

Tokia asmenybė mūsų tarpe šiemet buvo kongresmanas iš Illinois 20 distrikto Richard J. Durbin. Tėvynės kova dėl laisvės ir išlikimo besidomintiems, lietuviškos bei amerikietiškos spaudos skaitytojams nėra reikalo aiškinti, kas tas žmogus. Šventės kongresmanas atvyko su žmona Loretta ir savo štabo padėjėju. Pastebėjęs, kad jie iš automobilio traukia kabelius ir instrumentūrą skubinau jiems padėti, o apimtas nenumaldomo smalsumo paklausiau, kam gi visa tai reikalinga? Pažvelgęs, kaip visada, linksnomis savo akimis ir prabilęs plačiai besišypsanti burna, svečias pašnibždėjo man ausin: „Didelė paslaptis. Čia šiton salėn šiandien mums paskambins Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis. Taip aš su juo sutariau“. Atseit, ne tik Amerikos kongresmanas kukočioje East St. Louis lietuvių apylinkėje šiandien lankosi, bet ir pats Lietuvos prezidentas kalbės į mus.

Kaip gera ir paprasta buvo bendrauti su Durbin ir žmona. Žinodamas, kad aš ir daugiau svečių laukiu, jis mane užtikrino, kad jaučiasi kaip namie ir kad aš švaria sąžine galiu juos palikti vienus. Be penkiolikos vienuoliktą turėjo pas mus pasirodyti Amerikos Žydų komiteto iš St. Louis trys atstovai. O kaipgi ten jie belipą iš savo automobilio. Atkeliavo net trys: skyriaus egzekutyvinė direktorė Rosalyn Borg, Zimbalist ir dar viena ponija. Tuoj pat teko aiškinti architekto Jono Muloko kūrinių, mūsų bažnyčios, mintį ir skulptūras nusifotografavę, jau Mėtos ir Kristupo Kikučių globoje jie atėjo bažnyčion. Aš pats skubėjau prie vargonų.

Retai mūsų Nekalto Prasadėjų bažnyčioje meldėsi tiek Kas yra matęs ir girdėjęs šį kongresmaną kalbant, tas žino, kad jo žodžiai plaukia iš lūpų, kad mintis seka mintį ir kiekviena jų kutena lietuvišką širdį, glosto jausmus. Jis, gimęs ir augęs East St. Louis, vos už poros kvartalų nuo bažnyčios. Jo mama keturių metų atvažiavusi Amerikon iš Jurbarko, čia ištekėjusi už ariro, bet namuose sekusi lietuviškais papročiais, kurie ir jam esą prie širdies. Papasakojo apie kelionės Lietuvon dar kietosios okupacijos metu ir dabar, lietuviams renkant demokratinį būdą savo parlamentą, paskelbusį nepriklausomybę atstatymą. Keletą kartų valiaivimų buvo priverstas sustoti, o baigus buvo pagerbtas atsisojimu.

Jau nuo pat nepriklausomybės atstatymo 1990 m. kovo 11, kai Amerikos Žydų komitetas pakvietė lietuvių atstovą

į St. Louis skyriaus specialų metinį susirinkimą, kad per tokį atstovą simboliškai pagerbtų visą lietuvių tautą už tokią drąsą ir ryžtą laisvai gyventi, East St. Louis apylinkės pirmininkas palaiko nuosirdžius santykius ir susirašinėjimą su Žydų komitetu. Šiemet atsirado proga ir lietuviams pakviesti ir pagerbti tuos, kurie tam davė pradžia. Egzekutyvinė direktorė Rosalyn Borg kalbėjo į susirinkusius, kviesdama bendradarbiauti ir paduoti vieni kitiems ranką. Sakė, kad St. Louis Žydų komitetas džiaugiasi prasidėjusiu dialogu ir tikisi, kad jis nenutrūks. Prisiminusi prezidento Landsbergio pasisakymus lietuvių-žydų klausimu ji tikisi, trokšta ir linki mūsų santykių visiškai išlyginimo. Klausantieji į jos kalbą atsiliėpė labai šiltai ir ją pagerbė atsisojimu.

Valdybos pirmininkas, susumavęs pareikštas mintis ir padėkojęs prelegentams ir svečiams už kalbas ir atsilankymą, prašė susirinkusiųjų gausių aukų.

Surinkus aukas buvo rodomi Lietuvos vaizdai, pereitą vasarą parvežti iš Lietuvos. Dauguma čia gimusių su nusistebėjimu gėrėjosi protėvių krašto grožybėmis. Vaizdų rodomui pasiūlymą visi pakvietė lietuvišką pietų: dešrų su kopūstais, kugelio ir kavos su saldumynais.

O visą tą laiką laukėme skambučio iš Lietuvos, bet, deja, nesulaukėme. Pasidalinę tuo reikalu mintimis su kongresmanu Durbin nutarėme, kad dar daug, daug reikia pagalbos Lietuvai, iki ji išjungs i demokratinio pasaulio tempą, išjais į jo pulsą. Bet tai yra ten, kur mes reikalingi. Priminę, kad rytojauš dieną bus tarp lietuvių Lemonte, kongresmanas išskubėjo.

Vasario 16 vakare sužinojome, kad sulaukusi 101 metų, kaimyniniame miestelyje mirė Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininko dr. Pauliaus Švarco mamytė Marta Švarcienė, kilusi nuo Sudargo. Nuliūdime liko dukte Vanda su vyrų Vladu Tervydžiu, vietos Tautinės sąjungos skyriaus pirmininku. Gedintiesiems ir jų šeimoms visa lietuvių bendrija reiškia nuosirdžią užuojautą.

Zigmas G.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 588-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX - INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestčiuose. Susinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI

Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis
Irena Bilnstrubienė
Nuosavybių pardavimas. **INCOME TAX**
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Parduodamas didelis 3 kambarių butas su balkonu trečiame aukšte prie pat katedros, Kaune. Skambinti po 9 vakaro dr. Natalijai
718-859-7416.

FOR RENT

Išnuomojamas gražus 2½ kamb. butas Brighton Pk. apyl. Su baldais, šiluma, centr. oro vėsinimu, vienam vyr. amžiaus vyrui \$220 mėn. Skambinti: 312-523-4473.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMA
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LAIKO PAGRĖBSTAI
Vladas Kulbokas

Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnėnų Madona; kankinys kun. J. Dabrila; suvalkiečių ūkis — sodyba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojavimas Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje; darbas „Lietuvių Enciklopedijoje“. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. Valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio **Popėjaus Jono Pauliaus II biografinė**, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties“ spaustuvė Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su perintumu — 6 dol. Illinois gyventojai dar prideda 32 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LITHUANIANS IN THE USA
ASPECTS OF ETHNIC IDENTITY

LITHUANIANS IN THE USA: Aspects of Ethnic Identity, knyga anglų kalboje. Šis dr. D. Fainhauzo darbas apie lietuvių imigrantų Amerikoje etninę identifikaciją užpildo spragą, kuri egzistavo lietuvių istorijos moksluose, svarstant lietuvių tautinės sąmonės vystymosi eigą. Knyga svarbi tuo, kad joje iškeliamas Amerikos lietuvių imigracijos vaidmuo, kuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Knyga įršta minkštais viršeliais, 246 psl., papildyta istorinėmis nuotraukomis. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos leidykla.

Knygos kaina 15 dol. Su persiuntimu 17.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 1.20 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

IŠKILIŲJŲ LIETUVOS VALSTYBINĖS OPEROS SOLISTŲ KONCERTAI AMERIKOJE

Koncertai vyks sekančiose vietovėse:

Detroit — kovo 1 d.
Cleveland — kovo 8 d.
Chicago — kovo 15 d.
New York — kovo 21 d.
Baltimore — kovo 29 d.
St. Petersburg — balandžio 2 d.
Los Angeles — balandžio 5 d.

Irena Milkevičiūtė
sopranas

Vaclovas Daunoras
bosas

Robertas Bekionis
pianistas

RENGIA
LIETUVIŲ FONDAS

BALZEKO MUZIEJAUS FOTO ARCHYVE

Nuotrauka yra sustingusi istorija, — ne menišką ar geodezinę, bet paprastą, įvykių vietoj buvusio fotografo jam žinta istorijos faksimilė. Nors fotografija savo amžių skaičiuoja tik nuo 1840 m. kada anglas F. Talbot, pasiūnėdamas prancūzų mokslininko J. N. Niepce išrastu 1822 m. būdu gauti vaizdą asfaltu dengtoje plokštelėje, pritaikė jį negatyvams gaminti popieriuje, padengtame sidabro bromidu ir iš jo kopijuoti pozityvus popieriuje, dengtame sidabro chloridu, bet per 150 m. fotografija tapo būtina bibliotekai ir muziejui dalimi.

Toks sukauptas archyvas, kuriame priskaitoma iki 25,000 nuotraukų, yra Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Kasdien, atvykus darban, atsidarau sugrupuotų nuotraukų dėžes, tarsi kraičio skrynias, ir dėlioju, kataloguoju šimtus fotografijų, kalbančių į mane mano tautos istorija ir kultūra, išplaukusia iš Lietuvos ir nusidriekusi per visus kontinentus, tautas.

Štai užtinku pažįstamą veidą: rašytoja Žemaitė, 1915 m. atvykusi Amerikon kartu su Andriumi Bulota ir jo žmona rinkti aukų nukentėjusiems nuo karo šelpti. Nuotrauka visų trijų autografuota. Štai Kleopas Jurgelionis, poetas, advokatas, advokatas Chicagoje 1935 m. Petras Mikolainis — knygnešys, knygnešių organizatorius, varpininkas, laikraštinių knygų leidėjas, atvykęs į JAV 1896 m. Juk jis 1903-1913 m. buvo JAV imigracijos inspektorium ir vertėju net Ellis saloje, N.Y., kur padėjęs ne vienam lietuviui. Reikšmingas gi ir lietuvių bibliografas.

Laikau didžiulę S. A. (Susivienijimas Lietuvių Amerikoje) nuotrauką, fotografuotą Chicagoje 1910 m. Tais metais, minint Žalgirio mūšio laimėjimo 500 m. sukaktį, S.L.A. ryškiai

demonstravo Chicagoje: parade buvo 4 karietos, kinkytos ketvertu arklių, 10 automobilių ir 70 privačių karietų su orkestrais, chorais... Šventės muzikinei daliai vadovavo Mikas Petrauskas, o pagrindinę prakalbą pasakė dr. Jonas Šliūpas. Dinamiška organizacija, tiek daug nuveikusi tėvynei. Jos veiklos laikotarpį dalyvavo 100,000 lietuvių, veikdami 22 valstybėse ir Kanadoje. 1929 m. Petras Mikolainis S.L.A. archyvą perdavė Lietuvos universiteto bibliotekai.

Kitoj nuotraukoj — rimtas veidas jauno Petro Vainausko, pirmojo partizano, žuvusio kovose už Lietuvos laisvę 1919.1.16, o iš kitos — žvelgia į mane kitas jaunas, ryžtingas veidas. Tai Antanas Norkus, 1917 m. tarnavęs Kanados armijoje. Anglijos karaliaus Jurgio V paklaustas, A. Norkus pasisakė esąs tik šimtaprocentinis lietuvis, ne lenkas ar rusas. 1950 m. Anglijos karalienė Elzbieta Antanai Norkui apdovanojo dviem medaliais už narsumą: Viktorijos medaliu ir Didžiojo karo už Civilizaciją medaliu.

Mūsų „ambasadoriai“... Ir ambasadoriai menininkai, muzikai, muzikiniai vienetai, rašytojai, kunigai, mokytojai, verslininkai ir jų sukurti paminklai, pastatytos mokyklos, bažnyčios, įkurtos institucijos. Tai srautas žymių ir nežymių žmonių, gyvenusių svečiose žemėse, dirbusių ir aukojusių savo talentus, laiką, dažnai net ir didesnę dalį uždario mylimai tėvynei.

O kiek nuotraukų iš Lietuvos! Vartau albumą: Klaipėdos 1923 m. sukilėlių savanorių pulko veidai, karininkai ir Klaipėdos prie Lietuvos prijungimo iškilmės... Albumas dovanotas R. Budrienės, Jono Budrio, vyriausio sukilimo vado, žmonos.

Paimu įremtą nuotrauką:

1918 m. Radviliškis. Įdomi nuotrauka: pirmieji Lietuvos kariuomenės kariai. Vienas iš jų, Jonas Petraitis sėdi ant mongoliško kupranugario...

Štai didelis pluoštas didelių nuotraukų — 1960-1980 m. Šias vartau virpančiomis rankomis. Naikinantios stichijos sunaikintieji: sodybų, gojelių, pakelių kryžių ir koplytelių Kristus, šventoji jo Motina, šventieji... sudažyti, sulaužyti, koplytelių langai išdažyti, buvusios užuolaidėlės, kaip laidotuvių marškos, suplyšusios kabaruoja ant sulaužytų rėmų...

Ir taip nuotrauka po nuotraukos, suglaudintos į 30 skyrių, kurių kiekvienas turi po kelis ar keliolika poskyrių.

Pusantrio šimtmečio lietuvių istorijos ir kultūros apraiškos Lietuvoje ir Amerikoje, neišskiriamai tarp savęs susipynusios, sustingusios fotografiniuose vaizduose su visomis ir jų aplinkumos detalėmis, — tai turtas, kurį globoja Balzeko lietuvių kultūros muziejus Lietuvoje, tai medžiaga naujai, dar neparašytai Lietuvos kultūrinės istorijos knygai, tai polėkių šaltinis menininkui, muzikui, rašytojui.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus dėkingas visiems, nuotraukas paaukojusiems ir kreipiasi į visus tuos, kurie nebenori kokių nors nuotraukų belaikyti: paaukokite jas mums. Mes sugrupuosime, sukataloguosime ir išsaugosime jas atečiai.

Irena Šerelienė

Be aukštesnės idėjos negali egzistuoti nei žmogus, nei tauta. Žemėje gi tėra tik viena aukščiausia idėja: sielos nemirtingumas, nes visos kitos aukštesnės idėjos, kuriomis gyvena žmogus, kyla tik iš šios idėjos.

F. Dostojevskis

Vien tik muzika ašaras nušluosto, širdis atgaivina, kai jau niekas kitas nebeįgelbsti.

Įrašas ant vargonėlių Šveicarijoje

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL

DŽIAUGSMINGAI PAMINĖTA VASARIO 16-JI

Kaip kasmet, šioje kolonijoje vasario 16 minėjimą suruošė Floridos Amerikos Lietuvių klubo valdyba savo salėje vasario 15 d. Minėjimą deramu įžanginiu žodžiu pradėjo ir jam vadovavo klubo pirmininkas Klemas Jurgėla. Giliai prasmingą invokaciją sukalbėjo misijos vadovas kun. Steponas Ropolas, OFM. Kūrėjas-savarnoris B. Daukantas ir buv. partizanas bei Sibiro kankinys V. Stražnickas uždegė scenoje žvakę žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės pagerbimui. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, vadovaujant A. Koverai. Lietuvos nepriklausomybės akto signataro J. Vileišio proanūkė A. Bobelytė perskaitė Lietuvos nepriklausomybės aktą. Latvių atstovas tarė šiltą sveikinimo žodį. Floridos gubernatoriaus proklamaciją perskaitė Aras Miezėlis.

Minėjimui pranešimą padaryti buvo pakviestas li-tuanistas Aleksas Vaškėlis, šios kolonijos gyventojas. Prelegentas kruopščiai paruošė paskaitoje aptarė Vasario 16-osios reikšmę, ugdant patriotinę sąmonę. Paminėjo, kad okupacinėse sąlygose gyvenančiam jaunimui Vasario 16-ji kartkartėmis buvo proga pademonstruoti savo tautinį nusistatymą. Tuo klausimu pacituota disidentų Vyt. Bogušio gimnazijos meto prisiminimai.

Nusakydamas nepriklausomybės reikšmę lietuvių tautai, kalbėtojas paminėjo gen. J. Bulotos ir prof. K. Būgos pasisakymus. Suglaustai aptaręs laisvės kovas pokario metais, A. Vaškėlis pakvietė pažiūrėti Arvydo Anušausko ir Vytauto Kučinskio Lietuvoje paruoštų ginkluotos rezistencijos kovų žemėlapių. Savo turiningą paskaitą užbaigė skambiomis frazėmis, išryškines paskutinių metų politinius įvykius, vedusius į Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą ir priėmimą į Jungtines Tautas. Apibendrinant paskaitos turinį, po pusės valandos, jautėsi, jog joje vyravo mintis, kad kasdieniniame gyvenime esame tik žmonės, iškilus reikalui, esame milžinai.

Klausytojai ilgais aplodismentais dėkojo prelegentui už įdomią paskaitą. Išreiškė jam nuoširdią padėką ir klubo pirm. Kl. Jurgėla už pavadžiojimą po skaudžią praeitį ir besidžiaugiančią Lietuvą dabar.

Kovos už laisvę atmenas — žemėlapius ir literatūrą ekspozavo J. Taoras ir S. Salienė, talkininkaujant V. Gružui.

Minėjimo dalyje Teklė Sekonienė jautriai padeklamavo Zigmo Pavilionio eilėraščių „Mūsų žemė“. Klubo choras,

vadovaujamas P. Armono, akompanuojant R. Ditkienei, sklandžiai padainavo 6 patriotines dainas. Publika įvertino chorą gausiais plojimais ir neleidė choristams nulipti nuo scenos, kol nepakartoto paskutinės dainos.

Po to 400 dalyvaujančių minėjime vardu buvo priimta LB paruošta rezoliucija su atitinkamais pataisymais, prašant JAV humanitarinės, techninės bei finansinės pagalbos Lietuvai ir reikalaujant išvedimo sovietinės kariuomenės iš Lietuvos. Rezoliucija bus pasiūsta JAV prezidentui, Floridos kongresmanams, senatoriams, Valstybės departamentu sekretoriui, ambasadoriui Lozoraičiui ir Lietuvos prez. V. Landsbergiui.

Minėjime ir sekmdienį pietų metu buvo renkamos mūsų veiksmams aukos, kurių suaukota 11,519 dol. ir atiteko: Altai 2,075, Lietuvių Bendruomenei 6,166, Tautos Fondui 1,583 ir abiem ambasadoms 1,695. Palyginus šiemetines aukas su pereinut metų vasario 16 sumomis, šiemet beveik pusiau mažesnė aukų suma.

Klubo pirm. Kl. Jurgėlos padėkos žodžiu, prelegentui A. Vaškeliui, visiems programos atlikėjams, talkininkams, gausiai publikai už atsilankymą ir aukas, baigtas minėjimas. Klubo valdyba po minėjimo pavaišino visus dalyvius kava ir pyragaičiais.

Sekmdienį, vasario 16 d., buvo šios šventės tęsinys Šv. Vardo bažnyčioje. Mišias užrašė Lietuvių kl bas. Jos buvo aukojamos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Misijos vadovas kun. St. Ropolas pasakė šiai šventei pritaikytą pamokslą. Bažnyčioje giedojo klubo choras, vadovaujamas P. Armono, vargonavo R. Ditkiene. Vyčiai ir abi šaulių kuopos dalyvavo su vėliavomis bažnyčioje ir per iškilmingą minėjimą klubo salėje. Po Mišių sugiedotas Lietuvos himnas.

Visuomenininkė Alena Devenienė-Grigaitienė, pagerbdama savo tėvą vasario 16-ąto signatarą J. Vileišį, vasario 16 d. pavakare susikvietė į savo namus geroką skaičių kolonijos lietuvių pabendravimui. Šeiminkė Alena pasidžiaugė vasario 16-sios švente, pažymėdama, kad ji švenčiama Lietuvoje, o mes kartu su jais čia ir nuoširdžiai palinkėjo, kad jiems ten Lietuvoje viskas gerai sektųsi. Visuomenininkas Adolfas Armalis tarė šiltą ir pagarbų žodelį Alenai tebe-tęšančiai šią Vileišių tradiciją jau 70 metų. Jis paskaitė ir humoristinį rašinėlį iš lankymosi Lietuvoje, pavadintą „Giminėlės“, kuriuo pralinksmo susirinkusius. Gausūs svečiai buvo pavaišinti ir patriotine nuotaika kelias valandas visi pabendravo.

K. Gmž.

Lietuvos kariai savanoriai su mongolišku kupranugaru Radviliškyje.

A.†A. ALFONSAI ŠARAUSKIENEI

mirus, jos dukteriai ALFAI LANIAUSKIENEI, jos vyrui VACLOVUI jų sūnums, mirusios dukterims, sūnui ir kitiems giminėms reiškiu gilią ir nuoširdžią užuojautą.

V. Akeleitis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. • Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills
2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60645
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Sol. D. Stankaitės ir „Dainavos“ ansamblio koncertas jau artėja. Jaunimo centras prašo neužmiršti, kad jo rengiamas koncertas įvyks kovo 8 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Visuomenė kviečiama į šį koncertą gausiai atsilankyti. Savo dalyvavimu paremsite ne tik mūsų meninę pajėgą, bet ir Jaunimo centrą. Bilietai Vaznelių Gifts International prekyboje.

x Margučio rengiamas smuikininko Raimondo Katiliaus ir pianisto Antano Smetonos koncertas bus kovo 22 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje ir Margučio raštinėje. Margučyje priimami telefoniniai užsakymai.

x Zenonas Žemaitis, Lietuvos valstybinės operos solistas, šiuo metu dainuoja vieno iš daugelio Vokietijos operų, šio pavasario mūsų Operos spektakliuose atliks Cassio partiją Verdi „Otello“ operoje.

x Mūsų Opera jau 36-ąją sezoną rengia mums du operos spektaklius — balandžio 26 ir gegužės 2 dienomis. Šiame sezone pasirinkta statyti Verdi 4 veiksnių operą „Otello“. Šios operos pastatymo išlaidoms sumažinti yra susidaręs specialus lėšų telkimo komitetas — Stasys Baras, Angelė Nelsienė, dr. Antanas Razma ir Vaclovas Momkus, kuris vadovauja lėšų telkimui, nes būtina palaikyti savo kultūrinę pajėgą ir savo meniniais pastatymais rodytis kitų tautybių tarpe. Išeivijos lietuviams būtų didelis kultūrinis nuostolis, jei nebeturėtume savo meninių vienetų. Šis komitetas savo išsiuntinėtai laiškais kreipėsi į mus visus, prašydamas padėti savo finansine auka pastatyti minėtą operą.

x Moterų klubo Brighton Parke metinis narių susirinkimas bus ketvirtadienį, kovo 5 dieną, 1 val. po pietų Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Narės prašomos dalyvauti. Po susirinkimo bus vaisės.

x „Draugo“ talkininkų rengiamas koncertas bus balandžio 4 d., šeštadienį, 6:00 v.v. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Dainuos iš Toronto atvykęs „Volungės“ choras, vadovaujamas muz. Dalios Skrininkaitės-Viskontienės. Bilietus galima išgauti Gifts International-Vaznelių krautuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 471-1424.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x NAMAMS PIRKTI ir SKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI-7747.

x American Travel Service parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį tarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. Kreipkitės į American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642. Tel. 708-422-3000.

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkite.

x „Klausa Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkite.

x „Klausa Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkite.

(sk)

x Lietuvos Vyčių Vidurinės Amerikos distrikto narystės ieškojimas, prasidėjęs pereinamąjį metų lipos 1 d., baigiasi šiemet birželio 30 d. Visi nariai turi užsiskaityti ir pranešti savo finansų sekretoriui. Premijos bus paskirstytos atitinkamoms kuopoms už pastangas. Tai praneša šio užrašymo vadovė E. Kasputis.

x Kovo 11-sios progą Čiurlionio galerija rengia meno parodą, skirtą pradedantiems „Mano pirmąjį parodą“. Užsiregistruoti 16 meno kūrėjų, kurie platesnei mūsų visuomenės pasirodys pirmą kartą. Paroda vyks Čiurlionio galerijoje kovo 6 iki 15 d. Ją organizuoja Algimantas Kezys.

x Lietuvos Fondas praneša, kad jo rengiamas Lietuvos operos solistų koncertas jau artėja. Programą atliks sol. Irena Milkevičiūtė, sol. Vaclovas Daunoras ir pianistas Robertas Bekionis. Fondas kviečia visuomenę gausiai dalyvauti koncertas bus kovo 15 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių Gifts International prekyboje.

x Jurgis Štuopis iš Sharon, Mass., pratęsdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo ir 50 dol. J. Štuopis skelbiame garbės prenumeratorių, o už auką labai dėkojame.

x Antanas Pleškys, lietuviškos spaudos bendradarbis, „Draugo“ garbės prenumeratorių, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auka dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Juozas Vaskela iš Etobicoke, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (kanadiškų) auka. Vl. Kezys, Ancaster, Ont., Kanada, pridėjo 40 dol. (kanadiškų) J. Vaskelą ir Vl. Kezį įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

(sk)

Parodos „Dailė-92“ atidaryme vasario 14 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Iš kairės: parodos rengėjas Algimantas Kezys, viena iš Lietuvos ir Teatrų festivalio organizatorių Rūta Vanagaitė Wyman ir pagrindinis Teatrų festivalio rengėjas Vilniuje Bernard Sahlins.

Nuotr. Martyno Vidzbalio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NEPRIKLAIMSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS BRIGHTON PARKE

LB-nės Brighton Parko apylinkės valdyba ir Nekalto Prasidejimo parapijos vadovybė vasario 9 d. bendrai suruošė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. 10 val. rikiuotėje Nekalto Prasidejimo bažnyčios rinkos V.D. rinktinė, Jūrų šauliai, moterys, Lietuvos Vyčiai ir jaunieji tautiniai darbuotojai pasipuošė. Gėles prie altoriaus nešė Rūta Juškienė ir Vytautas Dijokas. Koncelebruotojais Mišioms bažnytinėje procesijojeėjo kun. Viktoras Rimšelis, MIC, klebonas kun. Ant. Puchenskis, kun. F. Kireilis ir kun. Ant. Markus. Evangeliją skaitė kun. F. Kireilis.

Koncelebruotas Mišias atnavašo ir pamokslą pasakė kun. Viktoras Rimšelis. Jis kalbėjo, jog šiandien minime Lietuvos išsilavinimo sukaktį. Nuosirdžiai mes dėkojame Viešpačiui Dievui, kad jo gelbėjimu atgavome Nepriklausomybę 1918 m. Vasario 16-tąją ir 1990 m. Kovo 11-tąją. Savo prasmingais žodžiais aiškino, kad po pirmos nepriklausomybės paskelbimo per trumpą laiką tauta pasiekė aukštą kultūrinį lygį. Lietuva daug kentėjo nuo komunistinės diktatūros... Dabar komunizmas pats save sunaikino. Mišių eigoje bažnyčioje giedoję parapijos choras ir operos solistai Dana Stankaitė ir Algirdas Brazas. Vargonavo svečias iš Lietuvos muz. R. Sokas. Maldas skaitė Antanas Drūtys ir Joana Drūtė. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Akademinis minėjimas vyko parapijos mokyklos salėje. Kovos 11-tąją. Savo prasmingais žodžiais aiškino, kad po pirmos nepriklausomybės paskelbimo per trumpą laiką tauta pasiekė aukštą kultūrinį lygį. Lietuva daug kentėjo nuo komunistinės diktatūros... Dabar komunizmas pats save sunaikino. Mišių eigoje bažnyčioje giedoję parapijos choras ir operos solistai Dana Stankaitė ir Algirdas Brazas. Vargonavo svečias iš Lietuvos muz. R. Sokas. Maldas skaitė Antanas Drūtys ir Joana Drūtė. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Akademinis minėjimas vyko parapijos mokyklos salėje. Kovos 11-tąją. Savo prasmingais žodžiais aiškino, kad po pirmos nepriklausomybės paskelbimo per trumpą laiką tauta pasiekė aukštą kultūrinį lygį. Lietuva daug kentėjo nuo komunistinės diktatūros... Dabar komunizmas pats save sunaikino. Mišių eigoje bažnyčioje giedoję parapijos choras ir operos solistai Dana Stankaitė ir Algirdas Brazas. Vargonavo svečias iš Lietuvos muz. R. Sokas. Maldas skaitė Antanas Drūtys ir Joana Drūtė. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Akademinis minėjimas vyko parapijos mokyklos salėje. Kovos 11-tąją. Savo prasmingais žodžiais aiškino, kad po pirmos nepriklausomybės paskelbimo per trumpą laiką tauta pasiekė aukštą kultūrinį lygį. Lietuva daug kentėjo nuo komunistinės diktatūros... Dabar komunizmas pats save sunaikino. Mišių eigoje bažnyčioje giedoję parapijos choras ir operos solistai Dana Stankaitė ir Algirdas Brazas. Vargonavo svečias iš Lietuvos muz. R. Sokas. Maldas skaitė Antanas Drūtys ir Joana Drūtė. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.

x Maistas šv. Velykoms pristatomas į namus Lietuvoje. 60 SVARŲ: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt. — \$85. 22 SVARAI vien tik mėsos gaminių — \$85; 11 SVARŲ dešrų, 6 dežutės amerikietiškos kavos — \$58. Prie visų siuntinių galima pridėti aspirino ir vitaminų. Transpak, 2638 W. 69 St. Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkite.

ridoriuje prie stalų Lietuvos paramai aukas registravo: valdybos išd. Alina Vadeišienė, Elena Majauskienė, Jurgis Vidziūnas, Vida Šilienė ir Simas Jokūbaitytis rinko solidarumo įnašus.

Minėjimą pradėjo Danguolė Ilginytė, pavaduojanti pirm. S. Daulienę, tuomet buvusią Floridoje. Ji pasveikino svečius ir visus kitus gausiai atsilankiusius. Buvo sugiedota JAV ir Lietuvos himnai, atsistojus tylos minute buvo prisiminti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Maldą sukalbėjo kun. F. Kireilis. Šios dienos programai vadovauti ji pakvietė Rūta Juškienę.

Rūta Juškienė, perskaičiusi 1918 metų Vasario 16-sios aktą, gražiais žodžiais pasveikinusi gausiai susirinkusius, supažindino su atsilankiusiais svečiais — Illinois gubernatoriaus Edgar atstove Pat Michalski, Lietuvos generalinio konsulu Vaclovu Kleiza ir jo žmona Asta, LB Vidurio Vakarų apygardos pirm. Kaziu Laukaičiu ir kun. Viktoru Rimšeliu. Pakviesta Pat Michalski gubernatoriaus vardu pasveikino Brighton Parko lietuvių, švenčiančius Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Taip pat ji linkėjo laimės išsilavinusiai demokratinei Lietuvai stiprėti. LB Vidurio Vakarų apygardos pirm. Kazys Laukaitis, pasveikinęs LB Brighton Parko apylinkę, sakė: „Daugelį metų jūs buvote ir esate pažiba mūsų apygardoje“. Prašė ateiti į pagalbą apygardos valdybai šiais metais ruošiantis apygardos 35 metų jubiliejui. Sveikinimus publika priėmė gausiais plojimais.

Šios dienos pagrindinei kalbai R. Juškienė pakvietė Lietuvos gener. konsulą Vaclovą Kleizą, esantį vienintelį Lietuvos atstovą Chicagoje. Pradžioje konsulas pareiškė dėkojimą Lietuvos Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdybai už pakvietimą ir už nuolatinę paramą Lietuvos konsulatui. „Turiu pripažinti jog tai vie-

šios dienos pagrindinei kalbai R. Juškienė pakvietė Lietuvos gener. konsulą Vaclovą Kleizą, esantį vienintelį Lietuvos atstovą Chicagoje. Pradžioje konsulas pareiškė dėkojimą Lietuvos Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdybai už pakvietimą ir už nuolatinę paramą Lietuvos konsulatui. „Turiu pripažinti jog tai vie-

šios dienos pagrindinei kalbai R. Juškienė pakvietė Lietuvos gener. konsulą Vaclovą Kleizą, esantį vienintelį Lietuvos atstovą Chicagoje. Pradžioje konsulas pareiškė dėkojimą Lietuvos Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdybai už pakvietimą ir už nuolatinę paramą Lietuvos konsulatui. „Turiu pripažinti jog tai vie-

Lietuvos Vyčių ir kiti atstovai pagerbia prel. I. Urboną, Gary, Ind. Iš kairės: kun. F. Kireilis, ses. Janina Galubickytė, vyčių atstovė Ellee Kasputis ir kun. C. Auglys.

pakeitė, papildė mūsų naudai. Lietuvoje yra žmonių, ginančių mūsų reikalus. Gyvename pereinamą laikotarpį. Mūsų pareiga yra išlikti ištikimais Lietuvai ir pagelbėti jai atgimti.

Minėjimo meninė daly Grandies veteranų grupė, vadovaujama Irenos Smieliauskiene, pašoko tris šokius. Vilija Bogutaitė gražiai padeklamavo du eileraščius. Aldona Pankienė solo padainavo tris dainas, akompanuojant R. Sokui. Minėjimo pabaigai Danguolė Ilginytė padėjo visiems programos atlikėjams ir visiems kitiems. Minėjimo užbaigai ji paprašė sugiedoti „Lietuva Brangi“.

J. Šlajus

IEŠKOMA GIMNAZIJOS ABITURIENTŲ

Kazimierai Gustaitytei Leonaitienei pirmininkaujant, Lietuvos Moterų federacija Chicagoje pradėjo gražią tradiciją — Abiturientų balių. Tai kuklus, jausmus, bet gražus vakaras, kuriame susirenka gimnazija baigiantys jaunuoliai, jų giminių ir draugai. Vakarą pravedžia trumpai apibūdina kiekvieną abiturientą. Vienas iš baigiančiųjų taria žodį ir paskiau perduoda lietuvišką juostą ateinančių metų abiturientui. (Prieš porą metų Rasos Putriūtės sakta humoristinė kalbėlė dar dabar daugelio linksmam linksmuojama). Visi drauge papietauja, o paskiau smagiai šokant praleidžia vakarą.

Jau daugelis metų praėjo nuo to laiko, kai K. Leonaitienei kilo mintis sutelkti gimnazistinių jaunimą ir juo pasidžiaugti, pasididžiuoti. Daug jaunuolių tą vakarą vieni kitus susipažino ir užmezgė draugystes visam gyvenimui. Daugelio vardus girdime, kai kalbama apie veiklą paremti atsikuriančią Lietuvą. Todėl motinų komitetas, pakviestas A. Likanderienės, su entuziazmu ir malonumu planuoja mūsų jaunuoliams atmintiną Abiturientų balių. Nemažas darbas yra išaiškinti, kas yra šių metų abiturientai ir išsiųsti jiems anketas. Ne visi prenumeruoja mūsų spaudą bei girdi mūsų radio programą. Todėl prašome visų, kurie pažįsta lietuvių kilmės jaunuolių, šiais metais baigiančių gimnaziją, paraginti juos susisiekti su Raminta Lapšius. Abiturientų balius bus šeštadienį, gegužės 30 dieną, Sabre Room. Nors šįmet Kazimiera Gustaitytei Leonaitienei pati nebedalyvaus Abiturientų baliuje, jai bus malonu žinoti, kad jos berta sėkklė išsikleisdė ir puikų žiedą...

Indrė

VILNIAUS UNIV. STUDENČIŲ KONCERTAS

Jaunimo centro pakviestas vasario 23 d. didžiojoje salėje koncertavo Vilniaus universiteto studentų choras Virgo. Choras susikūręs 1980 m. iš filologijos fakulteto studentų. Jis dažnai girdimas universiteto Šv. Jono bažnyčioje. Čia jos iškordavo ir savo pirmą albumą 1990 m. Daug kartų dainavo Lietuvos radio ir TV programose. Su koncertais lankėsi Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje, Gruzijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje. Prieš pusantūrą metų buvo ir Chicagoje.

Šis koncertas sutraukė apie 400 žmonių. Choras išlavintas, susidainavęs, dainas atlieka švelniai, melodingai. Nėra jos profesionalūs dainininkės, bet gerai pasirodė. Daugelį jų net atskirai paruošė choro meno vadovė ir dirigentė Rasa Gelgaitienė. I Ameriką dabar jas atkvietė Wisconsin universitetas ir jos vasario 16-18 dienomis atliko eilę koncertų Madisono bažnyčiose bei universiteto ar kolegijos salėse. Iš

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Montrealio Aušros** Vartų parapijos susirinkimas buvo sausio 12 d. Davė pereinamąjį metų apyskaitas ir planavo šiemetams darbus. Valdybon per rinkti arba išrinkti E. Krassowski, Nijolė Bagdžiūnienė, E. Dainius, A. Jonelis, Albinas Baršauskas ir Vytautas Givis. Susirinkimą klebonas kun. J. Aranauskas baigė malda ir pakvietė visus kava.

Lietuvos atskrido 35 žmonės. Tarp jų 24 choristės, dirigentė ir keturi muzikantai: I. Šabūnaitė (fortepijonas), Alg. Verbaskas (smuikas), Val. Kapliūgas (violončelė). Tai Lietuvos simfoninio orkestro muzikantai — profesionalai ir dar buvo 14 m. jaunutis fleitistas Giedrius Gelgotas. Turėjo atskristi jo tėvelis, bet jam prireikė vykti koncertuoti kitur užsienyje, tai pavadovo jo sūnus, puikiai pasirodęs. Muzikai sklandžiai pritarė dainoms, o trio sonatą atliko vieni instrumentalistai.

Publika koncerto programų negavo, bet tą pavadovo gera pranešėja — Loreta Raulinaitytė. Pirmoji dalis daugiausia susijusi iš lietuvių kompozitorių kūrinii: T. Brazio „Tykia Nemunėlis teka“, A. Martinaičio „Vergimo daina“, „Tulpės“, „Lapų žaidimai“, V. Klovos „Rūta žaliuoj“, J. Tamulionio „Šarkela, varnela“, O. Balakausko „Pumpurėlis“ ir „Pavasario audra“. Tarp tu choro dainų miela buvo klausytis ir solistės D. Gaskaitės liaudies dainos: „Beauštanti aušrelė“. Choras perėjo į pasaulinio garso kompozitorius Lasso, Victoria, Bacho, Donizetti kūrinius. Kalbas studijuojančioms tos originalia kalba atliekamos dainos nebuvo problema sklandžiai atlikti.

Antroji dalis susijusi daugiausia iš tarptautinio garso kūrinių: Certon, Mendelssohn, Donizetti, Bixio, Rutter, Liles. Jų tarpe buvo ir religinių. Tiesa, jos iš ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje giedoję per Mišias, žmonės labai sudomindamos. Koncerte publika būtų bevelijusi išgirsti daugiau lietuviškus kūrinius, bet reikia suprasti, kad choras vyko daugiausia koncertuoti amerikiečių universitetuose ir salėse. Visos jų dainos buvo klausomos su pasitenkimu ir pasigėrėjimu. Po koncerto Jaunimo centro tarybos pirm. V. Momkus su nuosirdžiu pasitenkimu pareiškė, kad jos — Lietuvos žiedas ir viltis. Jaunimo centro vadovė S. Endrijoienė nuosirdžiai dėkojo chorui bei atsilankiusiems svečiams, visus pakviessama vakarienės į kavinę. Choro dirigentė dėkojo už pakvietimą, dėkojo lietuvių šeimoms, kurios pas save choristes apgyvendino ir maloniai priėmė. Įteikė Jaunimo centro vald. pirm. savo plokštelę, o choras buvo apdovanotas gėlių puokštėmis. Ypač buvo išpūdinga pabaigoje sugiedota Maiironio „Lietuva brangi“ (muz. J. Naujalio), kartu išjungiant ir publikai.

Choras vasario 24 d. išskrido į Birminghamą, o paskiau į Atlantą, dar vyks į Washingtoną, o kovo 5 d. atgal į Lietuvą. Gegužės mėnesį vyks į Bergamo festivalį, o rugpjūčio — į Antverpeną, Belgiją, kur bus Pabaltijo tautų festivalis. Švelnios choro dainos Chicagai paliko neužmirštamą įspūdį.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 val. d.